
This item was submitted to [Loughborough's Research Repository](#) by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

2NT5_mp3_Our Story_Oral Histories of Women from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Türkmen, Nuray. 2021. "2nt5_mp3_our Story_oral Histories of Women from Turkey". Loughborough University. <https://doi.org/10.17028/rd.lboro.13701151.v1>.

Vallahi Şimdi, 1958'de Malatya'nın Hekimhan ilçesinin Karadeli köyünde toprak bir evde doğdum. İlçenin bir köyü, yani Malatya'nın Şimdi mahallesi oldu da, o zaman elli sekizlerde ve daha sonraki 60'lı yıllara kadar yetmişli yıllara kadar falan orası bir k y d . Büyükçe bir k y d  diyebilirim. Orada doğdum, yani babam çiftçilik yapıyordu. K y m   ocukken severdim. Ben 8 yaŐındaydım. Gaziantep Körler Okulu'na, bildiğiniz gibi görme engelliyim, Gaziantep Körler Okulu'na benim küçük kardeşimle beraber babam bizi yazdırdı, gittik. O dönemde de bizden önce ağabeyim gitmişti. 3. sınıftaydı, biz 1. sınıfta olarak gittik. Bizim aile 8 çocuklu bir aile ve ben sondan ikinciyim. Dört gören, dört görmeyen olarak yaŐıyoruz, yani ailemiz o Şekildeydi. İşte ben, benim k   ğ m kardeşimle birlikte, ben 8 yaŐındaydım o 6 yaşında gibiydi, 6 buçuk yaşında gibiydi. Biz evimizden ayrılıp böyle bir sonbahar günü hüzünlü bir Şekilde ayrılarak Antep Körler Okulu'na geldik, yatılıydı orası. Orada bir müddet yaŐantımız sürdü. Tabii ki k y m  çok seviyordum, yazları iple çekiyorduk, Őubat tatillerini iple çekiyorduk. Mesela bizi bir Őubat tatilinde Adana Eğitim Enstitüsü'nde okuyan ağabeyim vardı. O geldi, bizi ziyarete gelmişti. Biz ona takıldık, zorla Şeyle asıldık “Bizi de götüreceksin, bizi de götüreceksin.” diye. Őubat tatillerinde çok gitmek mümkün olmuyordu. UlaŐım güçlüğü vardı, soğuk vardı, maddi sıkıntılar vardı, ama ailemizi, köyümüzü çok  zliydik. Yani mesela biz de takıldık gittik onlarla birlikte ve düŐünür m s n z o eski kışlar o kadar soğuktu ki, o kadar daha çok kötüydü ki. Biz o dönemde üzerimizde birkaç işte elbiseyi üst üste giymiŐizdir, belki bir bluz var mıydı yok muydu hatırlamıyorum bile. Ama Hekimhan'dan köye yürürken karların arasında benim olan küçük olan kardeşim “Ben bundan sonra gitmeyeceğim, siz gidin ben kalıyorum” dedi. “Niye” dedik falan meğersem kızın ayağında çorap yokmuŐ. Abim de çift  oraplıymıŐ, çıkardı birini onun ayağına giydirdi. Ve  yle biz lastik ayakkabılarla o karlı yoldan yürüyerek köyümüze gittik. Yani sormasının cevabı biraz uzun oldu ama  yleydi. Yani köyümüzü seviyorduk benim orada çok anılarım var, başına çıktığım dut, kayısı ağaçları, hatta başında uyuduğum bir dut ağacımız vardı. Evimizin önünde, kapımızın önünde derler bizim oranın ağzıyla. Kapımızın önünde bir dut ağacı vardı. Şöyle dalları üst üste atılmıŐ a, hani  apraz Şekilde ortada bir oturma yeri oluŐmuŐtu çukurluk. Ben oraya oturur, kafamın birini de dala koyar kolumun üstünde uyuduğumu hatırlıyorum ağacın başında. Sevilmez mi köy, seviyorum evet. Akraba evliliğinden kaynaklı doğuştan engelliyiz, dördümüz de o Őekildeyiz. Biz kalabalık bir aileydik; sekiz  ocuk, iki anne baba on kişi oluyoruz. Bir babaannem vardı rahmetli, işte o zaman onunla beraber on bir aile ferdiydik. Bir kocaman avlumuz vardı evde, bir küçük avlu vardı, bir i  odamız vardı. O i  odanın içerisinde kış geldiği zaman hep birlikte oluyorduk eğer evden ayrılmayan, okula gitmeyen kimseler varsa. O Őekildeydik ve o halimizle babam, rahmetli o zamanlar muhtarlık yaptığı için, 60'lı

yıllarda muhtarlık yapmıştı. O nedenle bir de işte köyün (gülüyor) bizim o bütün fakirliğimize rağmen köyün en zengini gibi pozisyondaydı. Yani el iyisi derler ya, biz giyecek terlik bulamazdık ama babam çevre köydekilerin gazından tuzundan şekerinden ne ihtiyaçları varsa onların ihtiyaçlarını giderme derdindeydi. O nedenle bizim evimizde hiç misafir eksik olmazdı. O üç odalı evde biri karda kışta yolda mı kalmış, işte “Hemen ...’ nun evine gitsin orada ağırlanır, orada kalır” derlerdi. Öyle bize gelirlerdi, biz tabii o küçük odamızdan çıkar soğuk odaya geçerdik. Küçük avlu dediğimiz yere geçerdik. Orada yatardık o misafir geldi diye. Adamcağızı orada ağırlarlardı falan. Yani ilişkilerimiz anne baba ilişkisi benim babam dediğim gibi el iyisi, yani biraz daha despot bir insandı. Yani nasıl anlatayım, kadına şiddeti birebir yaşadık yani, çocukluğumuzdan itibaren annem gerçekten şiddet gördü babamdan. Bu konuda öyleydik yani. Kardeşler arasında herhangi bir şey yoktu, babam bize karşı çok sevgi doluydu ama annemle bir türlü anlaşamazlardı (iç çekiyor). Annemle iyiydik. Yani bizi çok severdi; sevgi ile büyüttü, üstten dayak yiyen alttan “Korkma korkma” diyen bir kadındı. Biz üç kız, beş erkek kardeştik. Erkek kardeşlerimizin de bir tanesi görme engelliydi. Yani üç kız bir oğlan görme engelliydik evin içinde. Yani biz ailede bize kör denildiğini yaşamadık, duymadık. Ne kardeşlerimiz ne annem babam böyle bir körlükle ilgili bir işte şey söylemediler. Bir sürü insan köyde işte Kör Ali, Kör Ahmet falan lakaplarıyla falan anıldığı halde bizim öyle bir lakabımız olmadı mesela. Ailemiz bizi o yönümüzle kabullenmişti. Yalnızca sonumuzla ilgili kaygı duyuyorlardı. Mesela annemle babam birlikte oturup konuştukları zaman “Bunlar bir ev külfeti, dört kişi az da değil, bir değil, iki değil; dört kişi bir ev külfeti. Bunlar ileride nereye sığarlar, nasıl öderiz” diye bizim kaygımızı taşıyorlardı haklı olarak. Biz de buna çok üzülüyorduk. Hatta babam kendi sağlığında bahçeyi bölerken dört gören kardeşimle bizi de birlikte böldü o bahçeyle beraber. Dedi ki “malı işte Ali Efendi'nin de Ali Efendi ... bakacak. Ali Efendi Davut’ un, Davut S..’ e bakacak. Yani bizi kendi ölümünden sonra, kendilerinden sonra birilerine emanet edip bizden kaygısız olmayı tasarladılar, hesapladılar. Bunu diğer aile içerisindeki diğer fertleri itiraz etmedi, abilerim de dahil olmak üzere herkes kendine düşeni malıyla körüyle (gülüyor) kabullendi, ama ben kabullenemedim onu. Ve o anda babama karşı ilk çıkışımı yaptım. Aileye ilk isyanımı başlattım ben. Dedim ki “ben sizin malınız, mirasınız değilim. Beni mirasla beraber bölemezsiniz. Ben kendime kendim bakacağım” dedim. Tabii biraz böyle saçımı okşadılar bana güldüler falan azıcık da. Hani o çıkışım farklıydı. Yani ben onu o zaman o şekilde belirlemiştim ve ağırıma gitmişti, çok zoruma gitmişti. Beni bir mal gibi böldüler. Benim malımla beraber beni birine verdiler. Ben bunu kabul etmeyeceğim kabul etmiyorum diye. Ve okulun üçüncü sınıfı dördüncü sınıfı olabilir, o yıllarımdaydı bu yaşadıklarım. Ve benim ruhumda o bölünme olayı çok büyük bir iz bıraktı. Travma demeyeyim, yani iz bıraktı.

Ve ben o nedenle belki o izden dolayı ya da bu kalkışmadan dolayı çok kendimi şeye hazırladım, kendimi geleceğe hazırladım. Yani ben kesinlikle hedefimi belirledim o dönem; “Kendime kendim bakacağım, kimse bana bakmayacak.” Öyle işte (iç çekiyor). Yani yaşam zorlu koşullarda başladı zorlu bir şekilde gidiyordu. Haa şey söyleyeceğim bir de biz yazları teyzemler vardı, Ankara'da oturan teyzemler de sekiz çocuklardı, anne babası öğretmendi, onlar da teyzemle eşi öğretmenlerdi. Yazın Hekimhan'da evleri olmasına rağmen illa bizim eve gelirlerdi. Epey bir kalırlardı bizim evde, bizde yazları mesela körler yatılı okulundan gitmişiz biz de ilgi, sevgi istiyoruz haliyle. Teyzemler bize geldiği zaman ne doğru düzgün yatağımız olurdu ne doğru düzgün yemeğimiz olurdu Her şeyimizi bölerlerdi, her şeyimizi paylaşırdık onlarla. Ama bu çok istekli bir paylaşım olmazdı tabii oyunlar hariç. “Yeter artık ben yerimde yatmak istiyorum, ben döşekte yatmak istiyorum, ben minderde kıvrılıp yatmak istemiyorum” diye isyanlar ederdik ama maalesef misafir olunca misafir her zaman Doğu kültüründe üsttedir yani. Misafirler hep önceliklidir. Öyle de bir şey yaşadık yani. Hayallerim (gülüyor) yani benim sesim iyiydi, çocuk ruhumla besteler yapmaya çalışıyordum. Sanatçı olmayı ya da işte o zamanlar plaklar vardı hep plak yapmayı plak satmayı hayal ettim. En büyük hayalim oydu. Hatta seksen dört yılında da bir kaset doldurmuştum. Arız böyle tek bağlamayla. Öyle de bir o hayalimin ucundan tutan bir davranış biçimim oldu ama şimdi işte hayaller o şekildeydi. Dediğim gibi bir kaset yaptım ama onun ötesinde benim böyle isyankâr tavırlarıma mesela düğünlerde falan. Bir abimin düğününü hatırlıyorum. Bize üç tane abilerim evli olanlar kendi eşlerine almışlar çocuklarına aldılar herkes işte birilerine aldı. Biz de o düğün döneminde okuntu dediğimiz yakınlara bir şeyler alınır ya da pazarlık görme anında abimin birinin düğününde s.. ablam, ben ve abime bize bir şey alınmamıştı. Yani “Bunlar işte körler nasıl olsa, çok fazla düğünde etkinlikleri olmaz” diye mi artık nasıl düşündülerse. “Nasıl olsa bize ihtiyaç duymazlar bizden talep etmezler mi” dediler. Hangi duygularla ne yaptılarsa bize bir şey alınmamıştı, biz orada ihmal edildiğimizi düşündük. Ve o durumda ben isyan ettim yani. Bu isyanımı öyle dile getirdim ki önce dedim ki “Bize de bir şey alın.” “Siz ne edeceksiniz, paramız yok” falan diye geçıştirdiler. Ben de Antalya'dan bir dayım gelmişti. Dayım da eşi de ikisi de biri avukat biri öğretmen. Çok da maddi durumları falan bizlerden çok çok iyi. Zaten Doğu'da da sizden farklı maddi anlamda da manevi anlamda da farklı birileri geldiği zaman o saygıyı çok abartılı bir şekilde göstererek yok olan şeyinizi temin edersiniz. Babamlar da annemler de bir öğretmen vardı köyümüzde, onlardan mesela bizde hep bakır tabaklarla yemek yenirdi. Porselendir bilmem nedir falan işte cam tabaktır kasedir, fincan takımıdır bir şeyler temin ettiler, getirdiler, hatta onlardan koltuk bile geldi bizim eve. Tabii bunu sanki bizimmiş gibi sergiliyorlar ama yengem ilk kez geliyor eve ben de intikam almak şeyi ile bir de körler

okulunun bana vermiş olduğu yakası firfırlı bir elbise vardı. O elbisenin böyle belini şöyle belden büzgülü ya o büzgüleri söktüm elbiseyi böyle aşağıya indirdim (gülüyor). Sonra orada elbisenin iç şeyini birleştirerek elimde tuta tuta bahçeye indim aşağı evin önündeki bahçeye orada çaylar gidiyor, kahveler geliyor, kahveler gidiyor, çaylar geliyor. Çok böyle hürmet izzet hat safhada ben de geçtim böyle bir kenara oturdum tam bunların sohbetlerinin koyu olduğu bir zamanda, “Dayı” dedim; “Efendim” dedi dayım. “Bak” dedim “Elbisemin söküşü bir tarafta. Bak” dedim “yengeme şunu şunu aldılar, size bunu bunu aldılar, bunların yaptığı bütün davranışlar sahte, hepsi yalan” dedim. İşte “Bizim evde” dedim “Olmayan tabakları, porselen tabakları gidip Abdülkadir amcadan getirdiler” dedim. Ama böyle artık annem de geldi, eteğimi kıvrıyor dedim “Kıvrırma, elleşme” dedim “Söyleyeceğim işte” dedim. “Size her şeyi aldılar” dedim. “Size çok böyle zengin gösterdiler kendilerini, bize de paramız yok deyip elbise almıyorlar” dedim. Dayım bu sefer bunlara bir kızdı, dedi “Niye böyle bir şey yapıyorsunuz, biz sizden böyle bir şey mi bekliyoruz?” dedi. “Çocukların ihtiyaçlarını gidereceksiniz, onlara elbise alacaksınız” dedi. Benim o isyanım sonucunda annem bize hem ablama, abime hem bana benim isyanım sonucunda birer elbiselik alırdı, elbise alırdı. Dikildi biz de giydik o düğünde. Bunu niye anlattım böyle ben çok isyankar böyle her şeyin karşısında mesela abimler falan sessiz kalırlardı içlerine atarlardı. Ama ben hiç içime atmaz, yüzlerine vururdum, isyan ederdim ve hakkımı da savunurdum o çocuk halimde bile. İlkokul 3. 4. sınıftayken bile, ikinci, şu anda tam net hatırlamıyorum ama Ooçocuk yaşlarımda bile o şeyle, isyan duygusuyla kendi haklarımı savunmaya çalışırdım. Bana da bu tavrımdan “Bu abukat gibi bu abukat gibi, her şeyi de biliyi bu abukat gibi” derlerdi. Ve ben sonunda avukat oldum. Ablam bizden üç sene sonra geldi körler okuluna, yani ben üçüncü sınıfa geçmişim öyle geldi ablam. Ablam ailenin en büyüğüdü. Ben sekiz yaşındayken o yirmi beş, yirmi dört yirmi beş yaşlarındaydı. Yani 20 yaşın üzerinde idi. Belki yirmi iki, yirmi üç yaşında o şekilde. Bizim babam öğretmen okulundan kaçmış, Akçadağ Öğretmen Okulu'ndan. Yani şimdi lafın birini koyup birini söylüyorum ama bunların hepsi birbirleriyle bağlantılı şeyler. Okuldan kaçınca kendisinden dersçe hani ona yardımcı olduğu daha böyle altta daha böyle daha zayıf olan arkadaşı Hüseyin Deniz okumuş bitirmiş azmi ile ama babam biraz işte erken evlendirilmenin şeyi ile biraz da cahillik, çocukluk, ne dersiniz deyin Akçadağ Öğretmen Okulu'ndan kaçmış. Okumamış, çiftçiliği tercih etmiş çiftçilik yapmış. O Hüseyin Deniz yıllar sonra babamla karşılaşmışlar Hüseyin Deniz milletvekili olmuş Malatya'dan ve babamla karşılaşp babamın muhtarlık döneminde işte durumlarda olduğu için işte bir şekilde üst tabakadan insanlarla karşılaşması mümkün olabiliyor. Ve körler okulundan çocukları görüyor, biliyor babam bahsedince. Bizlerin okuyabileceğinden falan bahsetmiş babam. İlk o zaman ağabeyimi göndermiş.

Abimden 2-3 sene sonra da biz yazıldık. Zaten yazılıyorsunuz, epey bir geç çıkıyordu. Sonra da bizim sıramız gelince bize bilgi verince biz gitmiş olduk. Ve gittiğimiz gün bir sonbahar günüydü Okullar açılmış sanıyorum epey de bir zaman geçmişti. Belki ekim ortaları falan diyeyim. Yani bayağı bir sonbahar günüydü çünkü. Bir zaman köyde bir teyzem vardı, teyzemin oğlu geldi bizi uğurlamaya. Biz bir at üzerinde Hekimhan'a Hekimhan'dan da körler okuluna trenle falan yolculuk edip de o zaman. O şekilde gittik ama tabii evden ayrılıyorsunuz, küçüksünüz yani çok farklı çok karışık duygular. Hem istek, hem korku, hem heyecan. Yani görme engelli bir insan düşünün. Şimdi siz kendinizi şöyle bir gözünüzü kapatıp kendinizi benim yerime koyun ve hayal edin. Yani insanın kendini güvensiz hissetmesi. Mesela Hekimhan'da bize okula gideceğiz diye kıyafetler dikildi, işte ayağımıza yeni ayakkabılar alındı vesaire falan filan bir şeyler oldu. Biz o şekilde o okula yolcu edildik. Babam bizi götürdü okula bıraktı. Bir sürü trene falan bindik, bir sürü aşamadan sonra falan okula gittik. Gittiğimiz garip bir yer, farklı konuşan insanlar, farklı durumda olan insanlar, etrafınızda sizin gibi bir sürü kör, yani ne diyeyim anlatılmaz ancak yaşanabilir o duygu yani, öyle diyeyim size. Babam bizi bıraktı gitti, ağlayamadık bile (gülüyor). Şimdi iyisi de var kötüsü de var yani sonuçta orası da birçok insanın bir araya getirilmiş olduğu, değişik yerden, değişik ailelerden birçok insanın bir araya getirilmiş olduğu yerler. Büyüklü küçüklü ortaokulla ilkokul 1. sınıf öğrencilerinin birlikte yaşam yaşadıkları, yaş farkının olabildiği, bir de yetiştirme yurdu olması dolayısıyla zekâ engelli insanlar da tek tük de olsa oluyordu. Arkadaşlık ilişkileri dersiniz, kendi yaşitlarınızla...Ha ilk önce mesela okulu tanımıyorsunuz. Yürüyemiyorsunuz, dolaşamıyorsunuz. Hep kuralımız sağdan git sağdan gel vardı mesela. Tersinden geldin mi iki kör çarpışabiliyordu. Çarpışan arabalar gibi (gülüyor). Onun ötesinde sizden büyüklerden haliyle biraz yardım istiyorsunuz. Okulu tanıtmak açısından, yalnızlığınız açısından bir bakıyorsun ağlıyorsun bir kenarda gelip biri “Niye ağlıyorsun ablam, niye ağlıyorsun abim?” diye etrafında böyle senden büyük birisi geliyor. Ben de çok yapmışımdır bunu benden küçük benden sonra gelen çocuklara çok sevgi ve şefkatle sarılmışımdır. Tamamıyla yatılı okulda birbirinizin annesi, babası, kardeşi, arkadaşı, doktor ve hemşiresi her şeyi oluyorsunuz. “Öğretmenim şunun ateşi var, öğretmenim şunun şusu var.” Hele ki biraz da böyle benim gibi doğuştan sorumluluk duygusu çok fazla olan biriyseniz, hep yükünüz fazla oluyor. Hep sevginiz şefkatini fazla olmak zorunda, hep insanlığınız ön plana çıkmak zorunda yani, ben kendim bu konuda çok iyi olduğumu biliyorum, yani iyi olduğumu düşünüyorum. Hiç de mütevazilik yapmıyorum benden küçüklere hiç hor bakmadım, hiç onların canını sıkacak bir davranışım olmadı. Dersime, hep onlara böyle şefkatli bir şekilde yaklaştım. Kalorifer demirinin soğukluğunda sarılmış ağlayan çocukları çok alıp götürüp, açsalar karınlarını

doyurdum. Üstleri ince geldiyse mürebbiyemize götürüp; “Hatice abla bunlara şuna Mustafa’ya işte giysi giydir, bunun işte üstü çok ince, bu çocuk üşüyor, kalorifere sarılmış ağlıyor” diye çok götürdüğüm oldu. Yani o yönümle hiç mütevazilik yapmıyorum. İyi bir insanım ben (gülüyor). Öğretmenler iyisi de vardı, çok böyle şefkati eksik olanlar da vardı. Bizim zamanımızda yine iyilerdi öğretmenler. Ama inanın bizden sonra, bizden sonraki, şimdi bir WhatsApp grubum var benim. O körlerin anlattıklarını bir dinleyince var ya yani isyan etmemek elde değil. Çok sıkıntı çekmişler, çok faşizan baskılara maruz kalmışlar insanlar. Öğretmenler, o psikopatlar oraya sırf köylere gitmemek için, biliyorsunuz, öğretmenler, belki biliyorsunuzdur bilmiyorum ama eskiden köyde mecburi hizmetleri falan oluyordu. Sırf o mecburi hizmetlere gitmemek için kör okulunda özel bir okul olduğu için bazı psikopatlar maalesef oralara tayin edildiler. Ve o çocuklara çok eziyet ettiler yani. “Allah Allah” deyip birbirlerine saldırtmalar mı dersiniz. Yani körler okulu, insan körler okulu deyince hep böyle farklı belki düşünülür. İşte buradaki insanlar özel insanlar. İşte buradaki insanlara özel muamele yapılması lazım ve özel iyi insanların getirilmesi lazım. Eğitimli insanların getirilmesi lazım, bu konuda eğitim almış insanların getirilmesi lazım gerekiyor falan gibi düşünülüyor eğer normal düşünürseniz. Ama maalesef psikopatlar da geliyorlardı, orada yani çocuklar gerçekten çok eziyet görmüşlerdi yani. Biz bizim dönemimizde biraz daha rahattık. Abilerimiz bizi biraz daha duyarlı bir şekilde etkiliyorlardı. Öyle diyeyim yetiştiriyorlar dersem yalan olur; etkiliyorlardı. O nedenle biz orada yemek boykotlarına falan da girdik mesela. Yatılı okul ya mesela yemekler iyi çıkmıyor zeytinler (gülüyor) kuruyor falan. O tip eylemlerimiz oldu yani çocukken bile öyle devrimci duygularla (gülüyor) yani öyle şeyler yaşadık. Öğretmenlerimiz genelde iyilerdi, mektuplarımızı onlar yazardı ailelerimize. Her gün bir nöbetçi öğretmen kalırdı. Grup öğretmenlerimiz olurdu, grup öğretmenlerimiz, bizim idarede üç beş kuruş neyimiz varsa paramızı kontrol ederlerdi. Haftada bir çeker harcardık, onu verirlerdi bize. Okulun küçük bir kantini vardı orada leblebidir gofrettir ne varsa işte. Alır yerdik. Yani öğretmenlerimiz çok iyi, fena değillerdi yani. Yani istisnalar haricinde iyilerdi. Ben mesela bir şey vardı. Bir kış günüydü şeyden evden gelmiştik. Daha doğrusu ben de o zaman liseye Nimet diye bir arkadaşım vardı. Rahmetli oldu. Onunla birlikte Manisa’ya gitmiştik, çok zor koşullarda. Oradan da geri okula geldik, gelirken de kavurma koymuşlardı Nimet’in annesigil. Bizim de okulda böyle iş dersleri falan vardı. Hani yemek öğretilmesi, okul sonrasındaki hayatımızda yapabileceğimiz küçük basit şeylerin öğretilmesi gibi bir dersimiz vardı. Dedik “Şu yumurtayı kavurmayı iki yumurta kiralım. Kiralım güzelce ekmekle yiyelim.” Akşam yemeğini yememişiz hani, hoşumuza da gitmiyor yemek. Pilaki ile makarna çıkmış, en sevmediğimiz yemek. Gittik ben, Nimet, işte birkaç kişi daha yani kafadarlar o odaya girdik,

kapısını kapattık. Küçük tüp vardı, tüpü yaktık, yumurtamızı pişirdik. Tam yiyeceğiz orada müdürle bir işçinin baskınına uğradık. Aldılar bizi işte kızdılar, “Annenize babanıza şikâyet edeceğiz. İşte size şunu yapacağız bunu yapacağız”. İşte her zaman disiplin adı altında böyle despotça öğrenciler üzerinde sert davranış biçimini sergilemek her zaman vardır yani. O zaman da bizi epey korkutarak “Annenize şikâyet edeceğiz, sizi okuldan atacacağız, sizi okutmayacağız” bilmem ne falan. Böyle tehditlerle yemeğimizi aldılar, çöpe attılar. Biz de hem yemek yemediğimize mi yanalım, açlığımıza mı yanalım, küçük küçük çocuklarız yani. Dördüncü sınıf, beşinci sınıfta falan öyleyiz o zamanda. Ondan sonra şey yani babamızın bize kızacağına, ailemizin bize kızacağını mı yanalım, okuldan atılacağımıza mı yanalım. Çok böyle hoşumuza gitmeyen bir şey yaşamıştık, birbirimize sarılıp ağlamıştık o gün, hiç unutamıyorum. Güzel anılarımız da tabii (gülüyor) oldu. Öyle işte, ilk ve ortaokul orada birleşti zaten. Öyle okudum. Sonra (gülüyor), evet, körler okulundan çıktık (gülüyor). Ondan sonra ben körler okulunun orta son sınıfındaydım. Dedim ki babama benim orta ikiden orta üçe geçtiğim seneydi. Bizim de Almanya'da halamın çocukları vardı iki tane “Baba” dedim ben, körler okulunu bitirdikten sonra okuyabilmem için bir daktiloya ihtiyacım vardı. Bizim Braille Alfabetiyle yazan kabartma daktiloya ihtiyacım vardı. Bu da yurtdışından getirtilebiliyor. “Lütfen” dedim “Şeye söyle, Ekrem abiye, Osman abiye bana bir daktilo getirsinler. Ben okumak istiyorum” dedim. Babam da “Tamam” dedi, onlara da söyledi. “İyi, getirek.” dediler. Ama ortaokul bitti, eve bir geldim ki, Osman abiler geldiler Almanya'dan ben sevinyorum daktilo gelmiştir diye. Maalesef yani daktilom gelmemiş. İhmal etmişler, getirmemişler. Kimin nesine bir kör bir şey istemiş ki onun isteği yerine getirilsin. Daktilom gelmedi sonuçta. Ben kara yaslardayım o yaz tatili bana haram oldu. Dedim “Baba, ben okumak istiyorum”. “Bana yani liseye gideceğim, yazılarımı yazmaya şey lazım yani alet lazım, o da tabletle olmaz daktilo olmalı hızlı yazmalıyım. Arkadaşlarıma yetişmeliyim, not tutmalıyım, ben okuyacağım.” Babam da “Ne yapalım kızım?” dedi. “Gelmemiş, getirmemişler” dedi. Sonra da araştıra araştıra baktık ki körler okulunda bir kör öğretmen daktilosunu satıyormuş, kendi daktilosunu. Dedim “Bu daktiloyu bana alın.” İşte fiyatı nedir, 1500 lira. O arada bizimkiler tapuya yazılmışlar bahçenin işte imarı için. Traktör gerekli traktör işte çıkmış tapudan. Tarımdan alacaklar herhalde, artık prosedür neyse. Onlar traktör alacaklar. Ve traktöre elli beş bin lira para lazım, bana da 1500 lira lazım. Böyle tartışıyoruz, yani ben diyorum “Benim bu ihtiyacım giderilecek”, onlar diyor ki “Okuyup sen başımıza avukat mı olacaksın, niye bizi yoruyorsun?” diyorlar. Ailemde maalesef öğretmen insanların çok olduğu bir ailedeyim. Diğer abilerimin üç tanesi öğretmendi. Dört abimin üç tanesi hatta bir tanesi de öğretmen vekilliği yapmıştı. Üçü kesin öğretmendi. Bu içinden abimin çok fazla bir şeysi çıkmıyor ama benim okumamla ilgili

sıkıntı yaratıyorlar. Ya öğretmensiniz ya, bir insan okuyacaksa buna engel olunur mu! Abime dedim ki “Ya sen arkadaş ben okuyacağım, beni neden engelliyorsunuz?” Dedi ki: “Gülüm siz okuyup bir meslek sahibi olamazsınız. İşte biz zekâ olarak belli bir zekaya sahip insanlarız. O insanlar okuyup da çok fazla bir şey olamaz.” Şu yaklaşım biçimine bak ya! Öğretmen bu! “Ee” dedim, “Peki o zaman bizi neden okuttunuz, neden körler okuluna gönderdiniz?” Biz bir süre, ben dokuz sene orada okudum, ilk bizim, ilkokulumuz altı seneydi. “Altı sene ilkokul okudum” dedim, üç sene ortaokul okudum. “Ben dokuz sene boyunca boşa mı gitti hayatım?” dedim yani. “Ben orada okudum ve devam etmek istiyorum.” “Seni oraya gönderdik ki siz olgunlaşasınız.” Hani mal gibi bizi böldüler ya. “Bizimle birlikte yaşadığınız sürece ve biz çocuklarımıza kızsak eşimizle bir kavgamız olursa siz bundan pay çıkarıp alınmayasınız.” “Gel” dedim “Sizin eskilerinizi yiyeceğiz, artıklarınızı, eskilerinizi giyeceğiz, artıklarınızı yiyeceğiz ve biz sizle beraber mi yaşayacağız” dedim. “Evet, aynen öyle olacak” dedi. Dedim ki “Ben bunu istemiyorum. Ben okuyacağım. Yani sen bana engel olamazsın” dedim. “İşte canınız sıkılırsa bir ürükleme makinesi alırsınız. İlik düğmeleme yaparsınız.” Aptal aptal şeyler söylüyor bana. O zamanki aklımla bile aptal aptal geliyor söyledikleri şeyler bana. “Neyse” dedim “Ben okuyacağım.” Ufak abim traktörü almaya gidecekler, ben istiyorum ki “Sizin elli beş bininizin içinde bin beş yüz lira benim daktilo param bu, verilecek.” Onlar diyorlar ki “Bunu zaten biz zor denkleştirdik, biz gidip traktör alacağız.” Abim benimle öğlene kadar böyle tartıştı. Ben cingir cingir ağladım, sinirlendim mi. Ağabeyim gittikten sonra gidip de Malatya'dan acentadan traktör getirecekler. Ben o gün evde yengemin işte ne kadar ilaçları falan vardı ne kadar ilaç varsa kayısı çekirdeğinden, ilaçtan bulduğum her şeyi, peynir damızlığı ne varsa ben yedim yuttum. İntihar ettim ben okumak için. Öyle bir üşüyorum ki yaz günü, eylül ayları falan, ağustos sonu, eylül başı gibi. Öyle bir üşüyorum ki size anlatamam. Ve benim işte haber oldu intihar falan ettiğimi anneme söylemiş benim kaşıkla falan ağzımı açıp zorla yoğurt falan aktardılar. Ben öyle kurtuldum kusturdular falan. (ağlıyor)Yok şimdi kendime gelirim. Ondan sonra ben böyle ... bir şekilde yatıyorum. Beddua ettim dedim ki “İnşallah bu aldığınız traktörün hayrını görmezsiniz, trafik kazası geçirirsiniz” dedim. Öyle içimden geldi. Akşam ben yattığım yerde bir baktım, öyle bir haber aldım ki tam köyün girişinde bir ev var. İşte o zaman ... Turan'ın evi deriz. O eve traktör öyle bir çarpmış ki, acentadan çıkmış böyle boncuklarla falan süslenmiş. Gelinlik kız gibi gelen traktör böyle üstü sağa sola gitmiş böyle eğilmiş vaziyette geldi eve (ağlıyor). Sonrasında, beni, hani okula kayıt oluyorsunuz bir müddet hani şey yapmazsanız, o anda gidip Antep'e kayıt olman mümkün değil. Hekimhan'daki liseye kayıt ettirdiler beni. Ama orada öğretimime devam etmedim. Bir ay, iki ay gecikmeli bir şekilde Antep'e geldim. Antep'teki birkaç lise gezdikten sonra

İsmetpaşa Lisesi'ne oradan naklimi yaptırabildim. Yani Hekimhan'daki okula ben naylon kayıt yaptırmış oldum. Ve liseye gelmeden önce de körler okulunda ben sevilen bir öğrenciydim hareketlerimle tavrımla falan sevilen bir öğrenciydim. Erol öğretmen vardı rahmetli. O da okulun bozuk bir daktilosunu verdi bana. Dedi “Bunu tamir ettir. Seneye daktilon geldi mi bunu teslim edersin, sen daktilonu kullanırsın” dedi. Ben o bozuk daktiloyu götürdüm, bir yerlerde tamir ettirdim ve liseye kayıt olup o şekilde Gaziantep'te İsmet Paşa Lisesi'nde eğitimime başladım okuldan sonra. Benim hayatım öyle bir hayat ki ben hayatımı anlattığım zaman yaşadıklarım kendim bile inanamıyorum bazan (ağlıyor). Yani “Ben bunları yaşadım mı acaba” diye işte böyle birinin hayatı gibi film gibi yani inanamıyorum (ağlıyor). Şimdi gençlere bakıyorum her şey önlerinde. Gözlerinin önünde her şey, benim çocuklarım da dahil ona. Hiçbir şey değilse kitaplarını bulabiliyorlar, kitapları okuyabilecekleri. Ben körler okulundan çıkmışım, sudan çıkmış balık gibi. Kitabım bile yok. Liseye geçtim bana, yani o zamanlar dersleri biz anlatırdık, öğretmenler anlatmazdı. İşte ertesi günün dersini hazırlanırsınız, işte hangi ders varsa fizik var kimya var neyse, hazırlanır gidersiniz, siz anlatırsınız dersi, öğretmen eksiginizi tamamlardı. Ben bir gün öncesinden o daktiloyla arkadaşlarımın yanına giderdim gönüllü kim varsa mahallede ya ablamla okudum liseyi ablam işe girmişti o ara, en büyüğümüz ablam. Onun yanında okudum, kimin işi yoksa kim boşsa ben onun yanına giderim o ertesi günün kitabını çıkarırım o bana okur, ben daktiloyla yazarım, hazırlanır ben ertesi gün derse giderdim. Şimdi mesela bilgisayar var yardımı ile kitap okuyabiliyoruz ders kitabını okursunuz falan da o zaman öyle bir imkân yoktu. Kitabını kendi yazıp okuyan kaç insan var, lisedeki öğretmenlerim çabamı takdir ederdi. Hatta rahmetli bir coğrafyacım vardı bana “Sol gözüm” derdi. “Sen benim (gülüyor) sol gözüm” derdi. Öyle onore ederdi beni. Bir fizik öğretmenim vardı o derdi “O niye sol gözüm diyor, sen sağ gözüksün” derdi. Öyle bir yani öğretmenlerin beni severlerdi. Takdir ederlerdi başarılarımı, çalışmamı. Elimde kitap daktilo kocaman dört beş kiloluk bir daktilo bir elinizde, bir de bizim yazılarımız çok yer tutar. Yani otuz sayfalık yazdığımız bir şey, sizin üç sayfanıza falan ya da abartmayayım altı sayfanıza falan belki sığar yani. Yani sizin altı sayfa altı kâğıt, A4 kâğıdı bizim 30-40 sayfalık bir şeyimizdir, yazı işimizdir. Öyle kalabalıklı olurdu ellerim. Pazar çantasının içinde yazdıklarım klasörlerle birlikte. Bir elimde de böyle 5-10, dört beş kiloluk daktilo ile birlikte. Onunla, yani o çantayla şeyle giderdim. Öğretmenlerin beni otobüste falan gördükleri zaman, kalkar bana yer verirlerdi. “Hocam oturun” falan derdim. “Yok olur mu, biz senin ağırlığınla gitmiyoruz. Bu kadar çaba gösteriyorsun” diye tanımadığım okuldan öğretmenlerim, dersime girmeyen öğretmenlerim bile bana yol verirlerdi. İyiydi ilişkilerimiz. Şekiller konusunda, bir elime şekiller çizerdi mesela matematikte üçgenler dörtgenler bilmem

ney yani formülleri falan öğretmeye çalışırlardı. Bana o kadar insanın içinden 25 kişiydi sınıfımız. O 25 kişinin içinde bana özel anlatırlardı dersi bana yapamadım şeyleri falan (ağlıyor). Şekilli şeyleri falan öyle. Arkadaşlarım falan da iyilerdi. Benimle ilgili kişisel sorun yaşayan hiçbir arkadaşım olmadı lisede. Herkes çok iyiydi yani, sınıfta en önde oturuyordum genelde. Hocayı daha iyi anlayabilmek için falan. Ben daktilo ile yazdığım için hocanın tutturduğu notlarda önde giderdim. Derlerdi ki “Sen hızlı gittiğin zaman hoca sana göre gidiyor, geri kalıyoz notlarda.” Ben de takılırdım derdim “Hep siz bana yardımcı oluyorsunuz, ben size sonra yazdırırım, şey yapmayın” (gülüyor) falan. Öyle bir diyalogumuz olurdu arkadaşlarla. Ben bu sefer yavaş yazmaya başladım onlarla beraber gideyim diye. Boykot moykot eylemlerimiz olurdu. Eylemlere arkadaşlarımdan geri kalmazdım yani. Yani birlikte neyi boykot edeceksek onu da birlikte yapardık. Evde iyiydi yani ilişkiler. Yani boykot eylemleri genelde okuldaki yani şimdi o dönemin çok böyle 12 Eylül öncesi dönemlerdi. 78; 75- 78 arası falan ben lisede okudum. Yani yapardık birçok şeye boykotumuzu da. Mesela birinde ben yeni gitmişim. Yine bir boykot eğilimi var. Hocaya karşı eylemimiz var, herhangi bir hocaya karşı. Yani derse girmiyoruz mesela derse girmeme şeyindeyiz. Şimdi ben oraya yeni gelmişim, Oranın genel şeyini bilmiyorum, hani halini tavrını bilmiyorum. Arkadaşlar sınıftan çıktılar “Derse girmeyeceğiz” diye. Tek başıma kaldım, ben de çıktım sınıftan. Girmedim o derse daha da kimseyi de tanımıyorum. Sonra bana işte sordular; sen dediler “Yeni gelmiştin. Niye katıldın bu eyleme, bu arkadaşlarının yapmış olduğu boykota? “Vallahi” dedim “Çoğunluk katılmışsa, arkadaşların haklı olduğu bir yer olmasa bunu yapmazlardı. Ben de şimdi onların arasında katılmamazlık yapamazdım. Ben de katılırım tabii ki” dedim. Sonra bir arkadaşımız vardı bir gün Ozan Şahin diye bir çocuk. Derse geç mi kalmış, ne olduysa bir tarihçimiz vardı Alaaddin Belgin diye bir hocamız vardı. O onla bir sıkıntı yaşadılar, Çocuk böyle şey yapmadı, çat elini masaya vurdu böyle. Hoca da kendisi o şeyle vurdu yani kendi of dedi böyle yani kendi kendine şeyiyle vurdu, ama hoca kendisine yapılmış bir tavır gibi algıladı bunu. Ve tartıştılar, şikâyet etti, disipline gitti çocuk. Biz de sınıfça karar aldık, Kimse işte Alaaddin'in ne yaptığı konusunda, masaya vurup vurmadığı işte hocaya karşı bir saygısızlık yapıp yapmadığı konusunda. Ortak karar aldık hepimiz dedik şey “Yok Ozan böyle bir şey yapmadı, hepimiz görmedik, bilmiyoruz, duymadık.” Herkes girdi disiplin odasına hocaların karşısına sıra bana geldi işte hoca bana önce bir Ohal Liben vardı edebiyatçımız, önce bana epey bir ajite yaptı “Ben biliyorum, sen bu okulumuzun görme engelli öğrencisisin ama her şeyi görürsün duyarsın, çok sağduyulu bakarsın işte şöyle objektifsin böyle bilmem nesen” falan beni epey övdü. Ben sonra sen dedi “Tarih, Alaaddin hocaya karşı Ozan ne yaptı, bize bir anlatır mısın?” Dedim ki ben o zaman “Hocam” dedim; “Burası bir okul” dedim. “Evet” dedim. “Yani bu

okulda” dedim, “Bizler öğrenciyiz, sizler öğretmensiniz. Bize bir şeyler öğretmeye geldiniz” dedim. “Yani bir şeyler öğretmek isteyen öğretmen niye de illa da böyle birilerine ceza vermek için uğraşır” dedim. “Eğer birinin bir yanlış hareketi varsa, bir tavrı varsa, alır onu karşısına, konuşur; ‘Bak çocuğum, senin bu tavrın yanlış, şunu şöyle yapmasan da böyle etsen diye ona hayatı öğretmesi gerekir’” dedim. “Öyle hepiniz bir araya toplanmışsınız birini kurban etmek ister gibi” dedim. “Böyle kurban kesilirken nasıl böyle kurbanın etrafında toplanılır şey yapar gibi” dedim. “Hepiniz etrafında toplanmışsınız birine ceza vermek için uğraşıyorsunuz” dedim. “Yazık değil mi?” dedim ya “Bu bir öğrenci arkadaşımıza. Biz sizlere bizlere yakışır mı böyle bir şey” dedim. “Çık dışarı” dedi “Ukala, bir de bize öğretiyor, öğretmenlik dersi veriyor” dedi. Kovdu beni (gülüyor) odadan. Ama demek ki biraz düşünmüşler benden sonra, ertesi gün “Aranızda biri var şımarmasın ama” dedi. “Dün bize öyle bir ders verdi ki arkada çocuklar” dedi. “Vallahi kendi öğrendiklerimden utandım ya” dedi. “Ama o kişi şımarmasın hemen kendisine bir pay biçmesin dedi”. Ben (gülüyor) hiç sesimi çıkarmadım. Çıkınca da bana dediler ki “Ne oldu?” dediler arkadaşlar bana “Vallahi beni kovdular” dedim. Kıpırmızı çıkmışım tabii azarlanmış (gülüyor) vaziyette. Aman işte öyle. Ee yani o dönemde boykot o kadar çok olurdu ki. Hangi bir aklıma gelsin ki. Biz her şeyi boykot ederdik yani bir şeyler, eğitimdeki yanlışlıkları boykot ederdik, bir hocanın tavrını boykot ederdik, bir okulda bir şey olmuş bir haksızlık olmuş onu boykot ederdik falan; her şeyi boykot ederdik o zamanlar. Başka hiç zaman bulamadım desem (gülüyor). Bu bende belki yani bir eksiklik. Ee ama benim yatılı okul dönemimde körler okulundayken bizden büyük ablalar vardı, abiler vardı. Tabii ki o yaşları gereği onların ergenlikleri başlamış oluyor, orası yatılı okul ve bir de özel bir okul olduğu için mesela 14-15 yaşına kadar öğrenciler gelip birinci sınıftan başlayabiliyorlar. Sonra işte şeylerin hepsi ... atılıyo falan öyle durumlar olurdu. O yüzden okulumuza bizden bayağı büyük insanlar gelebiliyorlardı. Haliyle bunların arasında öyle duygular daha sık yaşanır. Bunların içindeki yani böyle biraz taşkın olanlar, aşka çok meyilli olanlar ya da işte kız erkek arkadaşlıklarında sevgili olanlar falan, okulda çok kötü bir şekilde anılırlardı. Onlara iyi gözle bakılmazdı. Gerek öğretmenler tarafından gerekse yaşamayan diğer büyükler tarafından kötü gözle bakıldığı için bende o bir şey yarattı, hani baskı oluşturdu ruhumda bir travma yaşattı. Ne lisede ne ilk ve orta okulda hiç aşık olmadım. Yani aşka (duraksıyor) zaman bulamadım. Lisede yani daktiloyla öyle yazarak okuyarak liseyi bitirdim, yani zorlanarak birçok sıkıntılar yaşayarak. Yani teferruata girersem benim o kadar çok şeyim var ki, mesela; arkadaşlarım bana kitap okuyorlar, ben onları yazıyorum. Ailemden öyle bir ağabeyim var o zamanlar da abimden öyle bir şey göremiyorum mesela bir yardım göremiyorum, bu benim içimde bir ukte oluyor. Kaç kere onun kapısını çarparak gittim; “benim sınavım var, sen bana yardımcı olmuyorsun,

şu konuyu yetiştirmem lazım, bu konuyu yazmam lazım” falan diye. Öyle bir şeyle handikaplarla, yani bir sürü sıkıntılarla yaşandı geçti gitti yani ben liseden not ortalaması çok böyle doksan'lı yüzlü mezun olmadım ama yani takılmadan hiçbir sınıfta kalmadan düzgün bir şekilde okulumu bitirdim. Öyle geçti lise. Sonra işte üniversite sınavına girdik, o sınavdan sonra ben Ankara Hukuk Fakültesi'ne kaydımı yaptırdım. Orada da zorluklar peşimi bırakmadı. Yani Ankara'da Atatürk Öğrenci Yurdu vardı bilir misiniz orayı bilmiyorum. Site, öğrenci site derlerdi ya da Atatürk Öğrenci Yurdu olarak şey oldu sonra, sonra Kredi Yurtlar Kurumu'na vermişler galiba binayı, ben o yurtta kaldım bir sene. Çok ortalığın karışık olduğu bir dönemdeydi. Ve ablam beni okutuyordu annemden şey babamdan maddi bir destek alamadı maalesef. Lisede de öyle orta, üniversitede de öyle. İlk sene o yurtta kaldım. Bir dönem ben o yurda giderken dedim ki “Ya ben farklı, bilmediğim bir şehre gidiyorum, bilmediğim şeye gidicem, ot olacam” dedim yani.” Sağa sola hiçbir şeye karışmayacağım, direkt gidip okuluma gidip okulumdan geleceğim” dedim. Ankara'ya gittim yurtta kalıyorum, 12 Eylül olaylarını, O öncesini çok kötü bir şekilde yaşadık yani. O faşistler üstümüze çok baskı kuruyorlardı. Yurtta öncelikle yürüyerek gidip geliyorduk. Sabah öğlene kadar benim derslerim olurdu, öğleden sonra yurtta oluyorduk falan. O ara bir akşamdı, biz de bir arkadaşımın, Asu diye bir arkadaşımınla beraber bir şeye gideceğiz yani televizyon izleyeceğiz. Ben dedim televizyon izlerim o da banyosunu yapacaktı alt katta, en alt katta televizyon odamız vardı. Orada banyosunu yaptı, çamaşırını falan yıkadı beraber ben de şey diyorum “Sen beni buradan al, işte beraber yukarı yatakhaneye çıkalım” dedim. Çıktık, gidiyoruz. Yukarıda olaylar olmuş, bir şeyler olmuş, bizi polisler durdurdular. Dediler “Yukarı çıkmayın yukarıda olay var sakinleşsin öyle çıkın.” Kızın elinde banyo yapmış çamaşırlarını yıkamış saçları ıslak havlusu başında elinde çamaşır leğeninde çamaşırları var falan. Böyle ben de böyle televizyon izlemişim falan böyle çıkıyorum. Biraz biz bekledik falan tam çıkabilirsin diye çıkarken kızlardan bir tanesi, “İşte biri de buydu” diye “Eee Asu” diye yapıştı (öksürüyor). Asu da ne oluyo ne demeye kalmadı, kız buna yapıştı “Beni dövenlerden biri de buydu” diye diye. “Ya” dedim “Saçmalamayın”, polisler de orada “Saçmalamayın ya” dedim. “Ben bunlara kızın benle beraber ben aşağıda televizyon izledim kızcağız da banyo yaptı elindekileri görmüyor musunuz” dedim. Leğende çamaşırı var ıslak, saçları ıslak, havlu ile sarılmış bir şekilde. “Böyle bir şey mümkün olamaz dedim” yani. O directti, ben directtim en son polis dedi ki “Karışma” dedi “Bak şimdi seni de alırız” dedi. “Alırsanız alın” dedim yani. “Ama bu kız böyle” dedim yani “Olaylara karışmış biri değil.” Meğerse bunlar kendi aralarında listelerini yapmışlar, birilerini hedef tahtasına oturtmuşlar; “Bunu götüreceğiz göndereceğiz cezaevine” diye. O zaman Mamak'ta 10-15 gün kalıp geliyordu, Ankara Mamak'ta o kızcağız da gözümün

önünde bağırta bağırta aldı götürdüler o şekilde. Bütün muhalefetime, bütün çıkışmalarına rağmen gitti yani. Öyle sıkıntılı dönemler yaşadık üniversitenin 1. sınıfında. Okulda da hep sağ-sol ayrımı devam ediyordu. Ha ben ilk ha ben şeyi anlatacaktım “Bu ara ot gibi olacağım, hiçbir şeye karışmayacağım” dedim ya. O kızla öyle olaya karıştık geçti gitti sonra bize bir oda vermişlerdi yurttta, hocanın geçmiş olduğu bir oda Nuran diye bir arkadaşım var onla birlikte biz teyp ile kaset ile okuyoruz o dönemde de sadece okuduğum teypleri not ederek daktiloya geçiriyorum, kağıtlara geçiriyorum. Ama özünde dersleri kasete okutuyorum arkadaşlara yine ben imkânsızlıklar nedeniyle buna da 2 ay gecikmeli bir şekilde, kasetlerim olmadı, teybim olmadı. Bir sürü sıkıntı ile başladım, gecikmeli başladım. O bir kaset okuturken teybe ses alırken dışarıdan har gü r sesler geliyo,r ben de kapıyı açtım. Sağcı mı solcu mu olduklarını bilmiyorum yani kim olduklarını bilmiyorum yani daha doğrusu. “Arkadaşlar etmeyin ya gürültü yapmayın ben burada teybe ders okutuyorum, siz çok gürültü yapıyorsunuz, lütfen biraz sessiz olun” dedim, kapımı kapattım. Yani dışarıdakilerin kimliği hakkında en ufak bir bilgiye sahip değilim. Ertesi gün kantindeyim, bir arkadaşım geldi yanıma “Ya” dediler, “Seninle bir şey konuşmak istiyoruz.” “Buyurun” dedim. Ya ben hiçbir şeye karışmıyorum ot gibi yaşıyorum ya. Ya dediler “Böyle böyle dün bizim arkadaşlar senin hakkında konuştular; o kızlar da ülkücülerdi. Senle ilgili bizim arkadaşlar bir karar aldılar.” “Neymiş kararları hayırdır?” “Sen onları susturmuşsun, sessiz olun demişsin. Seni kara listeye aldılar.” “Ee ne olacak?” Koridorun sonunda da bizim bir küçücük bir yükseklikte yani bir sehpadan daha alçak; diz kapağında kadar, öyle düşünün kocaman bir pencere var ve oda dördüncü kat. Benim yurttaki odam 4. kattaydı. “Seni bu koridorun ucundaki odadan aşağı atacaklar, ondan sonra ya işte kördü görmedi cam açıktı, düştü, intihar etti düştü diyecekler ya da intihar etti diyecekler. Yani sen o şekilde gideceksin haberin olsun! Biz bunu sana söylemezse kendimizi insani açıdan sorumlu hissederiz, senle bunu paylaşmak istedik; cama fazla yaklaşma. Ondan sonra, başının çaresine bak; kendine dikkat et!” Ondan sonra halkın kurtuluşçularıyla beraber grup vardı, onlar grupla gelip grupla gidiyorlardı yurda kalmak üzere. Yurttta böyle çok sürekli baskılar kuruluyordu. İşte solcuların solcu askerlerin nöbetinde farklı sağcı askerlerin nöbetinde farklı hep böyle farklı şeyler yaşıyorduk orda. Ve nöbetleşe gidip geliniyordu şeye yurda yani polislerle nöbetleşe bekleniyordu yurdun etrafı. O yurdun içerisindeyiz, o kızlar da grupla gelip grupla gidiyorlar. Yani zaten belki o dönemleri biliyorsanız kesinlikle siyasalcı ya da hukukçuysanız o yolda yürümeniz bile tehlikeli, kimlik sorarlar. Kimlikte siyasalcı ya da hukukçuysanız bitti yani sizin daha gerisi sağcı mısın, solcu musun sorulmaz direkt yaftalanırdınız ve dayak yerdiniz yani o yollarda. O kızların o lafindan sonra ben de grupla gidip gelmeye başladım. Ee öyle yani böyle bir hengameyle ilk sene devam ettim zaten ikinci

sene babam rahmetli oldu, bana desteği falan yoktu ama daha kötü oldu durum, yurdun şeyi pozisyonu değiştirdi falan. İkinci sene yurttan okula devam edemedim. Sonra sınavlara girerek çıkarak, o şekilde ekstern usulü vardı bizde, devam mecburiyetimiz yoktu. O şekilde bitirdim okulu da. Ben o gün köydeydim, 12 Eylül günü. O yani Malatya'da köydeydim. O güne dair çok olumsuz bir şey hani benim kafamda gelme gibi bir şey, hiçbir şey yaşamadım. O 12 Eylül'ün olduğı gün, hani böyle birilerinden duyarak, ya da bir radyoda falan dinleyerek 12 Eylül olduğunu öğrendim. Şimdi insan bir şeyleri çok zorlayarak götürürse yani bir şey tepenize yük gibi çok böyle gittiğı zaman, okulu bitirdiğinizde çok seviniyor musunuz sevinemiyor musunuz.. Hani bir yemeğı böyle çok kızdırıp soğut, kızdır soğut ye, tadı kalmaz ya. Bir şeylerin tadı kalmıyor. Yani ben o okulu bitirdim, tabii ki sevindim ama beklediğim kadar sevinmedim mesela ilkokulu bitirdiğim zaman daha fazla sevinmişim. Diplomayı aldım bir şekilde, bana diplomayı almamın ötesinde mesela birinci sınıftan ikinci sınıfa geçince, pardon birinci sınıftan ikinci sınıfa geçeceğim, önce bir tek şey vardı, hukuk başlangıcı diye bir dersim vardı. Erdoğan Göğher Hoca giriyordu. Tam da böyle babamın öldüğü dönemler, benim sınav dönemlerimdi. O dersten altmış barajdı, bizde bizim altmışı aşamazsanız, altmışı alamazsanız, o dersten hani kalırsınız öyleydi. Ben de 59.89 nokta bilmem ne kadar öyle kıytırıktan durumda o dersten kaldım, tek dersten. Yani tek ders bile olsa ikiye geçemiyorsunuz işte baraj aşılmazsa. Öyle bir kötülük yaşadım, ikiye geçtim öyle olduğı için de ikinci sınıfta yurda falan kaydımı yaptıramadım tek dersten. Hani gidip gelmek zor oldu benim için, zaten 12 Eylül dönemi sıkıntılar yaşanıyor falan. Ondan sonra evden hazırlanıp gittim o sınava öyle geçtim. Sonra ikiden üçe geçeceğim, bir kamu maliyesi vardı. O kamu maliyesinden de ikiden üçe geçerken de ondan takıldım kaldım; tek ders. ...Ondan da öyle bir şekilde geçtim. Geldik dördüncü sınıfa; dördüncü sınıfta devletler özel hukuku diye bir dersimiz var. Tuğrul Arap mı neyse o giriyor dersimize. O dördüncü sınıftaki devletler özel hukukuna, üç sene mi okudum, ya üç senede o dördüncü sınıftan ancak geçebildim tek dersten. Adam bana taktı. En son şikayet ettim falan da öyle geçtim o dersten yani. Şu anda bile hatırımda mesela bana sorulan sorulardan, sözlü olurduk bir de biz sınavlarımızı; en kötü olduğumuz, en dezavantajlı olduğumuz konu. Herkes yazılı olur sildiğiniz yeri karalarsınız, düzeltirsiniz ya da işte ne bileyim ben, yandan yönden kopya çekersiniz, bir şey olur. Ama biz sözlü oluyoruz ağızdan çıktığını geri alamazsın. Geri onun doğrusunu söylesen de kabul edilmez. Öyle bir ters bir durum vardı, sürekli sözlü olurduk, Hiç alışık olmadığımız bir sınav şekliydi. Dördüncü sınıfta üç sene o devletler özel hukukundan şey yaptım, yani 78'de girip, 86'da anca mezun olabildim tek ders tek ders problemleri yüzünden. Devletler özel hukukundaki kalma nedenim de sınav olmuşuz; vizelerim çok iyi geçmiş. 75 mi aldım 80 mi aldım, şu an tam hatırlamıyorum, öyle

de iyi bir not almışım. O ara sınav başlarken, hani sözlü sınav oluyoruz ya, Serhat Özgür diye bir arkadaşım vardı o da az gören birisiydi. O dedi ki “Hocam” dedi “Ben, numaram en son hep en sona kalıyorum, bugün işim var, beni erken sınav yapar mısınız” dedi. O arada hoca bize epey nutuk attı. “Biz öğrenciyken öğretmenlerimizden şöyle sıkıntı gördük, böyle sıkıntı gördük şöyle ettik” falan. Sanki bize böyle kendi derdini anlattı gibi falan oldu. O çocuk ondan sonra “En sona kalıyorum” falan deyince buna bir fırça attı, bir fırça attı. Ve sınav oldu gitti. Ben de sınav oldum, iyi de bir not aldım, onu da öğrendik notumuzu. “Hocam” dedim “Ben sizinle bir konuda konuşmak istiyorum.” Ben her zaman böyle şeyimdir biraz haksızlığa karşı bana değil, kime yapılırsa yapılsın, hala da o tavrım devam ediyor, haksızlığa karşı hiçbir zaman suskun sessiz kalamadım yani beceremedim. Dilimi tutmayı bir türlü beceremiyorum, elimde değil benim yani. Çatlıyorum yoksa, eğer doğru bildiğin bir şey söylemezsem, bu beni sıkıntıya sokuyor rahatsız oluyorum. “Hocam” dedim “Bir konuda sizinle konuşmak istiyorum” dedim. “Buyur” dedi ama dedim “Size söyleyeceklerimi lütfen yanlış algılamayın, beni de saygısız olarak addedeceksiniz şimdiden konuşmayayım” dedim, “Yok” dedi. “Tamam” dedi, “söyle” dedi. Dedim ki “Bakın biz sözlü sınav oluyoruz. Ve dezavantajlı gruptayız, yani sözlü sınavın dezavantajları farklıdır. Siz de biliyorsunuz, ağzından çıkanı geri alamazsın.” “Evet” dedi. “Bakın” dedim, “Serhat Özgür arkadaşımıza bence bir haksızlık yaptınız” dedim. “Öğretmenleriniz bir sürü haksızlık yapmış ama şimdi” dedim “O arkadaş sözlü sınav olacak. Bir sürü fırça attınız şimdi o karşınızda nasıl sınav yapacak, yaptınız” dedim yani. “Hiç vicdanen rahatsızlık duymadınız mı ona söyledikleriniz konusunda? Sizden çok fazla bir talebi yoktu. Karşılamayabilirdiniz ama o şekilde azarlamanıza gerek yoktu” dedim. Allah! Bunu diyen sen misin! “Sen bana şeyi mi öğreteceksin ukala terbiyesiz” falan. Hoca beni kovdu. Peki, gidiş o gidiş üç sene bekledim o hocadan en son tuttu bana, seni dedi, işte bu sınıfa, şeyi sordu kan esasını, toprak esasını sordu bu devletler özel hukukundan. Yabancılar hukuk,u ondan böyle uzun yabancı tanımı mı, tabiyet tanımı mı ne vardı, onu sordu. Anlattım hepsini güzel güzel, kan esasını anlattım, toprak esasını anlattım. Mezhebin sahih mezhep, gayrı sahih mezhep. Hala sorular aklımda yani 86’dan beri (gülüyor) kaç sene geçmiş. O sonra onların cevabını anlattım. “Seni” dedi “Medeni hukuktan geçireni şöyle böyle”, ben de bir dilekçe yazdım dekanlığa. Dedim ki “Ben, bana yapılan hakaretleri tamam kabul ettim dersimi, ki etmedim de ettim sayıyorum” dedim. “Ama benim hocalarım kendilerine yapılan hakaretlere karşı hiç mi sessiz kalmayacaklar. Benim medeni hukuk hocam beni bu dersten geçirdi. Bilmem şu hocam beni bu dersten geçirdi. Bu hocam buradan geçirdi. Ben dördüncü sınıfa gelmişim bir de kıytırık bir devletler özel hukukundayım; biz aslında hiçbir şekilde gerekli olmayacak bir dersten bu şekilde acımasızca sınav yapıp bir de hocalarıma hakaret edilmesini

ben kabul etmiyorum, idare de bunu kabul etmemesi lazım” falan diye öyle de bir ajite çekerek öyle bir dilekçe yazdım, dekanlığa da şikâyet ettim. Bu sefer anayasacı geldi, ondan sonra medeni hukukçusu geldi. Hepsi beni tek tek aldılar, konuşturdular. İşte şey yaptılar, benden işte dilekçe “Aman vazgeç şeyinden, vazgeç, sana sınıfı geçirecek” falan. Bundan sonra ben de dedim ki “Önce geçeyim, ondan sonra vazgeçerim. Bir sınıfımı notumu bileyim ondan sonra.” Öyle geçtim inanır mısınız o dersten. Öyle mezun oldum. Niye anlattım bunu uzun uzun ben? Ay evet yani ne istediler benden (gülüyor) onu da anlamıyorum. Hep zorlu yaşanmıştı ya neyse. Neyse ya o da öyle geçti. Ama bak bağlantıyı şimdi kurdum, evet. Yani böyle o kadar sıkıntı yaşıyorlar ki size. Yaptığınız, aldığınız şeyi sevinemiyorsunuz bile. Yani belki bir daha çok sevinmem gerekirdi. Zaferdi yani o kadar şeyi yenmiş gelmişim. Hani normalde olmayacak bir şey başardığınız zaman zafer oluyor da. Ama böyle aptal saptal şeylerden sürekli sıkıntı sürekli sıkıntı sürekli, sıkıntı zaferinizi gölgeleyince yani eğer okulu bitirmek benim için bir zaferdi belki. Ama dediğim gibi böyle yapamayacağım şeyi yapmadım ben. Yaptığım şeylerden aptalca sorgulandığım için benim için sıkıntı oldu. O yüzden de diplomayı aldığımı bile çok sevinemedim yani. Okulu bitirdim, diplomayı aldım falan işte öyle. Şimdi biz sekiz kardeşlik; gören, görmeyen en fazla okuyan ben oldum ailede. Benden sonra mesela yani yeğenlerim avukat oldular, doktor oldular falan. Ama ailenin bu konuda ilkiydim ben. O yönüyle yani en tepedeyim, kendimi bu konuda hiç mütevazilik yapamıyorum kusura bakmasın kimse. Çok uğraştım çünkü. Babamı yendim, körlüğü yendim. Ondan sonra etrafımdaki kötü insanlarla savaştım, onları yendim. Bir sürü şeyi yenerek ben ailenin en tepesinde oldum. Benden sonra yeğenlerim beni örnek aldılar. İki yeğenim biri avukat oldu biri doktor oldu, biri fizik mühendisi oldu. Ama bana kadar ailede en fazla okuyan bendim yani. Sonra ben okurken dedim ki maddi sıkıntılar yaşıyordum. Üniversiteden ikiden üçe geçtiğim zaman iş arama problemi oldu, bir iş aradım. İş buldum ve Devlet Su İşleri’ne santral müdürü olarak girdim. Sonrasını o şekilde devam ettirdim hayatımın. Santraldan yani okulu bitirdikten sonra üniversite bitti, benim o zaman bu KPSS falan yoktu. Yatay geçişle bizim kadro alıyorduk. Yani okulu bitirdiniz mi size uygun, derecenize uygun kadronuz veriliyordu. Bende Devlet Su İşleri’nin avukatlık kadrosuna yine bir sürü mücadele ile santraldan terfi ettim, avukatlık kadrosuna alındım ama bu seferde davaları takip etmek üzere vekaletname vermediler bana. DSİ bunu vermedi. Gerekçe olarak görme engelim gösterildi. O ara köy hizmetlerinde çalışan görme engelli arkadaşlarım vardı. Ankara Demir-Çelik’te çalışan Mustafa Ş..a diye görme engelli bir arkadaşım vardı. Yani kamu kurumlarında çalışıp da gayet başarılı güzel bir şekilde avukatlık yapan arkadaşlarım vardı. Onları örnek göstermeme rağmen yine böyle faşizan bir zihniyet, gerici bir zihniyet. Belki de benim diğer pozisyonları mı diğer işte bu devrimci niteliğimi falan

araştırdıkları şey yaptıkları için işledikleri için bana vekalet vermek istemediler. Sonra ben Arena'ya, Uğur Dündar'ın Arena programı vardı şey, Uğur Dündar'ın, evet o Arena programına yazmışım. O Arena programı ile beraber vekaletnamemi aldım. Onu da dediğim gibi böyle parça parça, önce bana kısmi vekaletname verdi bana genel müdürlük. Beni Maraş' a hani böyle cezalandırmış gibi, ben Antep DSİ'de çalışıyorum ama vekaletnameyi verip Maraş'ta çalışacaksın; bölgemiz orası deyip Bölge müdürlüğüne DSİ bölge müdürlüğüne yirmi bölge müdürlüğüne Maraş' a gönderdiler. Bir müddet orada sadece şehir içindeki şeylere girdim; dosyalara girdim. Sonra bir gün oradaki avukat arkadaşla sorun yaşadık. Ben de bu sefer genel müdürlüğe beni şikâyet etti. Ben de dedim ki “Ara” dedim “Benim yanımda görüşeceksin telefonla.” Aradık genel müdüre de şey o hukuk müşaviri arkadaşla da ben durumu anlattım böyle böyle oldu diye. Sonra benim vekaletnamemi genişlettiler. Ben Antep, Malatya, İzmit, Adıyaman, yani DSİ Bölgesi'nde hangi iller varsa oralara gittik, tekli çiftli dosyaları paylaştık. Ve gittiğimde davalarda da iyi, başarılı sonuçlar almam, kararlara adımı yazdırmam. Bu yandaki avukat arkadaşım gören bir avukattı; çok rahatsız etti. Benimle hep böyle sürekli didiști didiști durdu. Masa için didiști, sandalye için didiști. Yani beni elinden geldiği kadar ezmeye çalıştı. Ve ben her şekilde hem görme engelli hem de bir kadın olarak dik durmaya çalıştım karşısında yani. Ve başardığıma da inanıyorum. Bir sürü mücadeleler sonunda, işte şimdi de hazine avukatlığından emekli oldum. O kadar yorulmuşum ki iki buçuk sene falan önce hazine avukatlığından emekli oldum. DSİ ile hazine arasında bir protokol şey yaşandı, Devlet Su İşleri davaları hazineye verildi devredildi falan. Böylelikle Antep'e tayinimi yaptırabildim zorlan, şeylen, binbir mücadeleyle. Sonra da hazine avukatlığı yaptım 93' den 2006' ya kadar on üç sene, pardon 93'den 2006'ya kadar Devlet Su İşleri'nin avukatlığını yaptım. 86'da mezun oldum 86'da yedi sene düşünün, ben bir sürü şey için uğraştım. Stajımı yapmak için uğraştım, vekaletname için uğraştım, okulu bitirdikten sonra yedi sene sonra ben göreve başlayabildim anca. Engelli olmam nedendi. Ya bana özgü bir şeydi bu. Şanssızlık mı dersiniz, yani hep bana zor düşmüştür, doğdum zor düştü (gülüyor). Hala zorla uğraşıyorum yaşamda hep zorlar düştü bana. Ve 2018'de falan 17'de mi emekli oldum. Ve inanır mısınız artık ben yani herkes emekli olur çalışır, özel yazıhane falan açar ya. Vallahi yoruldum ya çalışmak istemiyorum. Dedim “Yeter çalışmayacağım” (gülüyor). Yani her şeyden emekli olmuş gibi düşünmüyorum kendimi tabii. Çoluğa çocuğa karışıyorsunuz, işte torunlarım oldu, ben, bu ara iki kızım oldu. Evlenmedim ama, aşka pek zamanım olmadı ya da evliliğe de, evlilik de olmadı hayatımda ama iki kızım oldu. Biri kardeşimin benden küçük olan kardeşimin üzerine, yükümlülüğü, sorumluluğu, sevgisi benim üzerime. Bir de benim kendi kızım var. Onu hemşire yaptık, öbürü de hemşireliği istemedi olmadı. Evlendi iki çocuk doğurdu, bize şimdi

iki torunumuz var. Dallarımız çiçek açtı (gülüyor). Benim küçüğümüz var, o da görme engelli kız kardeşim. Onun bir kızı var. Bir de benim bir kızım var biz işte o iki çocuğu büyüttük. Onları kendimize can yaptık. Öyle hayatımız sürüyor. Ya benim babam annemin üzerine evlenmişti, bir abim mi vardı. Ondan olma bir ağabeyim var. Ağabeyimle de biz çok iyi anlaşırız yani çocukluğumuzda o abim bizim doğurmadığımızı başka bir arkadaşından duymuştu köyde. Ve etrafında çok şeyli dram dram bu konuda dramları çok duyduğumuz için hep benim içimde çocukluktan beri bir uktedir, “Çocuk alıp büyüteceğim, bir çocuk alıp büyüteceğim” diye. Önce acıma duygusu ile sonra topluma birini kazandırmak yararlı bir iş yapmak şekline dönüştü. Yani o duygu biraz daha kendini geliştirdi. Bilinçlendik falan. Öyle işte.”Doksan beş yılıydı. Ben kızım on günlüktü, benim kızımı kucağıma aldım. O 3,5 sene sonra falan da kardeşim kendi kızını kucağına almıştı o şekilde. O ben kendim doğurmuş gibi üzerime kaydettirdim. Ama evlat edinme kararı ile yaptım bunu. İki kızımız oldu biz onları sevdik, onlar bizi sevdiler. Bir sürü sıkıntı yaşadık ergenliklerinde şunda bunda, her çocukla anne babanın yaşadığı şekilde. Bir şeyler yaşandı ve ben çocuklarımız şimdi küçük kızımız 20 yaşında, 21 yaşında falan, büyük de 26 yaşında. O şekilde hayat devam ediyor işte. Çok iyi zaten küçük 3 aylık falan onunla çok böyle özel diyalogumuz yok ama, büyük gelip gidip bana sarılıyor, ben ona sarılıyorum. Oynuyoruz, sevişiyoruz, güzel güzel zamanlar geçiriyoruz onunla. Onu ağlattıkları zaman anne baba, ona (gülüyor) biraz böyle baskıcı ya da sert davrandıkları zaman, birazcık ihmal ettikleri zaman, derhal benden müdahale alıyorlar tüm anneannelerin yaptığı gibi korumacı bir şekilde. Öyle işte hayatı götürüyoruz. Vallahi kadın olarak çocuk yetiştirmek tabii ki insanı yoruyor. Yani teksiniz sonuçta hani ayrılışlar bile eşler babalar çocuklara az çok destek oluyorlar ya da ucundan tutuyorlar ya da arada bir götürüp gezdiriyorlar, onlara farklı zaman geçiriyorlar. Ama bizler bir kadın olarak ya kadın olarak çok çocuk yetiştirmek zor, engelli olarak çocuk yetiştirmek farklı zor. Yani engelli kadın olarak çocuk yetiştirmek daha bir zor yani. En kolay dönemleri bebeklik dönemleri. Ben mesela DSİ’de çalıştığım dönemde, 93 ile 2006 yılları arasında işte ben kızımı 95’ de kucağıma aldım. O dönemde biri kantinde yapılan haksızlığa karşı çıktığım için onu dilekçemde belirterek kantin üyeliğinden istifa ettim diye kooperatif; DSİ Kooperatif üyeliğinden istifa ettim diye, çocuğum konusunda benim üzerimde baskı kurmaya çalıştılar. Yalnızım, engelliyim, kadınımla ısrarla bana, nüfusa kayıt ettirdiğim çocuğa ilişkin mahkeme kararı istediler. İsrarla benden şeye benim mesela, o şeyi dolduruyorsunuz ya, kişisel beyanname doldurulan zamanlar oluyor. Oraya evli, bekar falan bir şeyler yazılıyor ya. Benim o şeyeime dul yazmak istediler. Ben de bunu yazamazsınız dedim. Yani o, o kelimeyi oraya yazabilmek için, ya “Ben” dedim “Bekarım; buraya bekar yazıyorum. Ve siz bunu kabul etmek zorundasınız.” “Yok, siz

çocuğunuz var; biz buraya dul yazacağız.” “Ya sen sana ne” dedim ya. Senin o zaman çocuğunun nüfus cüzdanını kabul etmiyorlar, sevk kağıdı vermiyorlar. Yani ne anlatayım yani o kadar cahil, o kadar aptal o kadar faşist o kadar gerici, o kadar hesapçı. Yani söyleyecek kelime bulamıyorum böyle aptal insanların sizle uğraşmasındaki çirkinlikleri anlatabilecek kelime bulamıyorsun. Yani böyle şeylerle uğraştım. Benim kızım bir sınıfta idi. İlkokul birdeydi, Maraş'ı taydık o zaman çocuklar kendi aralarında kavga etmişler herhalde, artık bunlar intikam almak üzere herhalde çocuklarda böyle acıma duygusu fazla olmaz ya bilirsiniz. “Senin de annenin gözü kör ya” işte demişler. Buna çok üzölmüş ya okuldan geldi, nasıl küskün, üzgün, “Ne oldu kızım hayırdır” falan. “Bir şey yok dedi” önce. “Ne oldu annem, hele bir anlat bakayım” dedim. “Anne” dedi, “Sen annenin gözü kör ya dediler bana” dedi. Başladı ağlamaya bu. “Anneciğim niye ağlıyorsun?” dedim. “Doğru söylemişler arkadaşların, annenin gözleri görüyor mu senin” dedim. “Ama öyle mi denir” dedi. “Tamam doğru öyle denmez ama çocuk, bilmiyorlar” dedim. “Evet benim gözüm kör, sen de bunu biliyorsun” dedim. “Annenin gözü kör dedim, bak ben de söylüyorum” dedim. “Hiç ağlayacağın, üzöleceğin bir şey yok” dedim. “Sen onlara yarın git de ki” dedim. “Benim annemin gözü kör, evet doğru söylüyorsunuz annemin gözü kör. Ama bir sor bakayım” dedim “Hangisinin annesi avukat olmuş okumuş, hangisinin annesi güzel saz çalıyor, hangisinin annesi güzel türküler söylüyor, hangisinin annesi bir devlet dairesinde güzel bir şekilde çalışıyor. Senin annenin bir sürü özellikleri var, tek özelliğim yani kör olmam mı?” dedim. “Tamam, körlük başka bir şey. Ben körüm bunu kabul ediyorum sen de artık bunu kabul et” dedim. “Tamam anne” dedi. Ertesi gün gitmiş, ama bunlar bir tartışıyorlar. İşte “Annemin şunu var annemin bunu var”, bu başlamış saymaya. Sonra öğretmen girmiş sınıfa “Ne oluyor çocuklar hayırdır ne tartışıyorsunuz?” falan. “Öğretmenim” demiş “Benim anneme diyorlar ki senin annenin gözü kör diyorlar” demiş. “Benim annem ne kadar güzel şarkı türkü söylüyor” demiş. “Benim annem ne kadar güzel saz çalıyor. Benim annem üstelik bir de okumuş, avukat olmuş. Hangisinin annesi okumuş, avukat olmuş, hangisinin annesi bir devlet dairesinde güzel saygın bir biçimde işi gücü var çalışıyor, bir sorun bakayım şunlara” demiş. Öğretmen demiş ki “Çocuklar, doğru söylüyor. Hanginizin annesi böyle güzel meziyetlere sahip? Alkışlayın bakayım şunun annesini” demiş. Bütün sınıf alkışlamış ondan sonra (gülüyor). Beni öyle geldi anlattı sonra, öğretmen de beni aradı sonra “Avukat hanım” dedi, “Bu kızı nasıl yetiştiriyorsunuz siz, neler söyletmişsiniz.” dedi. Bir şey daha anlatayım; okulda veli toplantıları olur zaman zaman. Ben de gittim veli toplantısına. Bu arada şey oluyor hafta sonu, ben çocuğu tertemiz yıkıyorum, tertemiz gönderiyorum, şey yapıyorum. Allaah (!) bir bakıyorum ki kızım da bir kaşıntı, kafası kaşınıyor. Tekrar komşulara baktırıyorum falan bit var, sirke var. Ben tekrar sirke ile yıkayıp temizleyip ilaçlarla taraklarla

tekrar bilmem ne ile bir sürü gayretle yıkayıp gönderiyorum. Ki bizim yani DSI’de sıcak suyumuz 24 saat vardı. Ve ben yıkamaya yıkanmayı çok banyo yapmayı seven bir insanım. “Bu çocuğa niye böyle bit geliyor” diye sinirlenirdim artık yani. Veli toplantısı var gittik okula, herkesin ders durumu, başarı durumu bilmem ne falan filan konuşuluyor. Ben dedim “Zahide Hanım ben sizinle özel bir şey konuşmak istiyorum” dedim. “Yani lütfen” dedim “Bana birazcık zaman ayırır mısınız” dedim. “Tamam o zaman” dedi “Biraz dışarı çıkalım” dedi. Sınıfın dışına çıktık, dedim ki “Bakın hoca hanım” dedim ki “Ben çocuğumun başını bir türlü temizleyemiyorum. Temizliyorum, gönderiyorum, okulda bitlenip geliyor. Temizliyorum gönderiyorum okulda bitlenip geliyor” dedim. “Yani ben bunu bir türlü aşamadım. Acaba bu neden kaynaklanıyor, bir çocukların başlarına bakar mısınız sınıfta?” dedim. “Ay, tamam avukat hanım” dedi, “Ben de şimdi kaşınmaya başladım” dedi. Neyse bu ertesi gün sınıfa giren bütün çocukların başına bakmış hepsinin başına bakmış; birinin başında bir şey yok. Hepsinin başı hemen hemen bitli. Hâkimin çocukları varmış, savcının çocukları varmış. Okul da biraz elit bir okul. Maraş'taki o gönderdiğimiz böyle biraz farklı ailelerin çocukları geliyordu. Bir tek yazık zavallı bir kapıcı çocuğu var. O çocuğun da başında, ama o erkek çocuğunun başında bit vıcır vıcır. Diğerlerinin hepsinin de başında bit var. Sonra hepsini evine göndermiş ...’ den başkasını. Sonra telefon etti bana dedi ki; “Ya avukat hanım” dedi “Sen” dedi, “Nasıl yani görme engelli bir insansın. Bunların hepsinin annesi görüyor. Hepsinin ailesi işte belli bir şeyli aileler. Nasıl çocukların da bunu fark etmemişler de, sen dedi bunu nasıl fark ettin.” Dedim ki “Hoca hanım” dedim “Ben, kızım ile beraber yatıp kalkıyorum dedim yani akşam sabah. Elini başına atsam, ben sıkıntı alırım” dedim. “Gecenin bir köründe o elimi o başına atsam ertesi gün ben komşularıma gösteriyorum” dedim. “Hele bakar mısınız ne yapmış Ayşe Hanım, Fatma Hanım neyse, şu kızımın başında bir şey var mı” diye. “Her gün her gün gösteririm” dedim. “Artık yatak yorgan kaynatmaktan da yıkamaktan da usandım” dedim yani. İşte öyle bir anımız da olmuştu. Öyle yani öyle de bir şey geçirdik. Şimdi Antep, Antep halk olarak güzel insanlar var. Ben Maraş'a gidinceye kadar, o elit tabaka, o sosyete tabaka ya da işte ne bileyim ben, kişilerin sınıfsal farklılıklarını çok fazla yaşamadım. Ya belki mahallemiz öyleydi, herkes bizim gibiydi ondan mı bilemiyorum ama herkes imece usulü birbirlerinin her şeyine yardımcı olur. Mesela şu anda yaşadığım apartmanda da Yeditepe'de oturuyorum ben Antep. Üniversitenin civarında evimiz. Şu anki yaşadığım apartmanda da demeyeyim ama site içerisinde böyle belli insanlar gruplaşarak birbirlerinin işte mantısını, yuvalamasını bilmem nesini falan imece usulü bir araya gelerek bir evde toplanarak bir kişinin ihtiyacını o şekilde gideriyorlar. Çocukluğumda da Antep'te o yardımlaşma duygusu çok yaygındı. Şimdi de öyle. Ben Maraş'a gidinceye kadar yani bir sınıfsal farklılığı, kendilerinden biraz daha altta

gördükleri insanlara karşı göstermiş oldukları tavırların acımasızlığını Maraş'ta yaşadım. Bunu hem engellilik anlamında yaşadım hem bir kadın olarak yaşadım hem de insan olarak yaşadım. Orada işte yani bir cenaze evine gidersiniz, yemek götürülmüştür, börek mesela atıyorum. Yufka ile el açması şeklinde gelmiştir ya da hazır yufka ile gelmiştir. Bunun aptal aptal görgüsüzce lafını ederlerdi. “Falan kişi böyle getirdi filan kişi şöyle getirdi” diye. Ama ben Antep'te hiç böyle bir ayrımcılık, böyle bir anormallik yaşamadım, yani en azından bana denk gelmedi. Dediğim gibi insanlar birbirlerinden yarasına merhem olacak şekilde desteklerler. Ve Maraş'ta size biri iğne ucu kadar iyilik etse onun karşılığında kurban kesesiniz geliyor. Ama ben çocukluğumda hep böyle yardımlaşma duygusuyla, bir ara gençliğimde öyle zamanlar öyle geçtiği için, kitaplarımı arkadaşlarım okudular. Yani elimden tuttular gitti götürdüler getirdiler, ya da ben işte onlara farklı şekillerde yardımcı oldum hastaları oldu kardeşim hastanede santral memuruydu, oralara götürdüm getirdim falan. Bana ihtiyacı olan insanların elinden tuttum. Ya öyle yardımlaşma duygusu yaygın bir şekilde Antep'te yaşadık. Maraş'a gidince de tepedenci zihniyetleri görünce çok rahatsız olmuştum. Şöyle her yerde olduğu gibi, yani taşra ile ya da kenar mahalle ile farklı böyle zengin mahallelerinin şeyinde fark her zaman olmuştur yani. Daha doğrusu apartmanlara insanlar apartmanlara refah seviyesi arttıkça gerek yardımlaşma duyguları gerekse insanı farklı duyguları azalıyor. Ben bu benim tespitim yani refah arttıkça insanlık azalıyor. Tabii aslında güzel bir şey değildi refah arttıkça paylaşım daha çok olmalı. Refah bir başkasıyla yaşama isteği artmalı. İnsanlar daha bilinçlenmeliler falan filan ama maalesef tersi oluyor. Yani o duygular daha azalıyor daha sönük kalıyor Ya da Belli bir nesil arasında Ancak yaşanabiliyor yani mesela yeni gençlik şu an çok dejenere, çok sorumsuz, umursamaz yani haksızlık etmek istemem gençliğe tabii ama maalesef yani izlenimlerim çoğu bu şekilde. Yani şu an Suriyeliler çok varlar burada. Bayağı bir varlar, yani hatta benim eski yaşadığım mahallede bizlerden pek kimse kalmadı. Hep Suriyeliler sanki orayı işgal ettiler. Suriye mahallesi oldu orası. Ve Antep'in birçok mahallesinde de bu var. Şimdiki yerleşim yerimizde de var ama, yani göçün etkisi en çok emek sömürüsü alanında çok fazla. Yani bu hem bizleri, bizim çalışanlarımızı, gençlerimizi, ya da çalışacak yaşta olan yetişkinlerimizi çok olumsuz bir şekilde etkiliyor. Hem de Suriyelileri çok olumsuz bir şekilde etkiliyor. Şöyle; bizim gençler iş bulamıyorlar çünkü ucuz işçi olarak Suriyeliler çalıştırılıyor onlar mecburen razı oluyorlar. Ev kiralari için, geçinebilmeleri için bir ailede birkaç kişi çalışıp bir şeyler yapmaya çalışıyorlar değişik alanlarda. Ve onlar kaderlerine mecburen razı olmak zorundalar yaşamlarını sürdürebilmek için. Yani kader demiyim de yani buradaki yaşam biçimlerini sürdürebilmek için ucuz iş gücünü mecburen kabulleniyorlar. Bizimkiler de bu konuda onlar daha çok çalışan işçi var, “Size ihtiyaç duymuyoruz” diye işsiz kalıyorlar. Yani emek sömürüsü

her şekilde insanları rahatsız ediyor. Göçlerde yaşadığım en büyük sıkıntı bu. Uyum konusunda sıkıntılar yaşıyor, kılık kıyafet konusunda sıkıntılar yaşıyor, mutfak konusunda sıkıntılar yaşıyor. Yani mesela benim eski mahallemde bir evimiz Suriyelilere kirada, bize bir şeyler ikram etmeye çalışıyorlar. Ya da biz onlara gittiğimiz zaman bir şeyler ikram etmeye çalışıyoruz. Ama işte birbirimizin yemeklerini yiyemiyoruz. Farklı pişirme şekillerinden dolayı. Buradan Antep'ten yani aşevlerinden falan aldıkları yemekleri hem alıyorlar hem de döküyorlar. “Bakın” diyorum ki “Bakın siz bunları dökmeyin. Yani bu yemeklere ihtiyacı olan insanlar var. Siz bunları alıyorsunuz, bunları size veriyorlar, ama siz bunları döktüğünüz zaman o ihtiyacı olan insanlara gitmiyor.” Ama “Tamam” diyorlar “Biz bunları yemiyoruz, döküyoruz ama biz bunları almazsak bize ekmek vermiyorlar. Yani biz kendi yemeğimizi kendi alışkanlıklarımıza, kültürümüze göre yapıp yiyelim, ama biz o zaman ekmek versinler, bize ekmek vermiyorlar diyorlar” mesela. O tip şeyler duydum. Çocuklarını okula göndermek istemiyorlar. Kadınlara diyorum “Bakın mesela siz yani ihtiyacı olan insanlarsınız. Gidin işte gündelik işlerde falan çalışmaya çalışın.” “Yani kadınların çalışması bizde yasak, bizde günah” falan. Yani o günahçı zihniyet maalesef Suriyelilerin şeyinde çok daha yaygın. Mesela biz bir şey götürsek götürdüğümüzü yemek istemiyorlar, hani mutfak kültürleri farklı olduğu için. “Siz çok acı yapıyorsunuz ya da işte siz şunu yapmıyorsunuz, baharat koymuyorsunuz” falan. Yani öyle bir uyumsuzluklar falan yaşanabiliyor. Ama çocuklar konusunda en çok benim bağrımı yakan şeyler oluyor; küçücük çocukları evlendiriyorlar. 14-15 yaşında kendi usullerine göre evlendiriyorlar. Çocukların biri ayrılıyor çocukların çocukları ortada rezil, çok çocuk yapmaları ayrı bir problem. Her evde her kişinin altı yedişer tane çocukları var.3-4 aile bir evde yaşıyorlar mesela. Mesela bizim ahlaksız erkekler çaresiz kadınlardan ikinci eş yapmak istediler ya da, ya da onları farklı bir şekilde cinsel tema olarak yani cinsel ihtiyaç şeyi olarak meta olarak pardon meta olarak kullanmak isteyen tipler var. Yani öyle şeyler oluyor. Biz kadınların hayatı bence en büyük o şekilde etkileniyordur. Bir de giyim konusunda, yani bizler mesela normal giyinen insanlarız. Bunların gelmesinden sonra biraz daha bazı mahallelerde kapalı giyim ya da böyle tesettürlü giyim diyeyim daha doğrusu, o tip şeyler artmaya başladı daha da doğrusu. Şöyle eskiden rahattık. Ben açımdan şimdi de rahatım. Dediğim gibi biraz başkaldıran bir yapım olduğu için yani rahatım. Tabii eskiden de o kenar mahallelerde çok böyle şortlu mortlu falan gezmek mümkün değil. Yani evin içerisinde belki ama dışarıda asla. Kısa etekle ya da işte çok böyle ipli askılı şeylerle falan orada da öyle çok gezmezdim. Hala da öyle. Ama tabii artık insanlar daha çekingen oluyorlar, tabii özellikle oranın gençleri. Herhangi bir kötü sözle ya da taciz ile karşı karşıya kalmamak için daha dikkatli olmak zorundalar. Benim şu anda oturduğum mahalle biraz daha farklı bir mahalle olduğu için, hani

burada tesettürlü insanlar da görebilirsiniz, ama benim gibi böyle gayet rahat giyinen insanlar da görebilirsiniz. Yani o konuda buradakilere diyorum ben hiç iki yüzlü olmayı beceremem, nasıl beni tanıyorsanız öyleyim yani. Şortla da geziyorum tabii sokağa çıkmamak koşuluyla. Ama öbür türlü askılı maskılı da parka marka giderim yani o konuda hiç sakınmam. Tabii salgından önce daha aktif dışarı hayatımız olabiliyordu. Yani birbirimize gelip gidiyorduk, hasta ziyaretleri işte, cenaze, başsağlığı ziyaretleri falan. Yani düğünler, yani daha çok bir araya gelebileceğimiz olaylar oluyordu. Ama maalesef biz de salgında herkes gibi kabuğumuza çekildik. Tabii bir ara yasaklar da sokağa çıkma yasakları da oldu. Yani tabii çok hareket şeyimiz serbestliğimiz etkilendi, daraldı yani haliyle. Yani öyle kadın olarak özel bir etkilenme biçimimde bir değişiklik olmadı. Her insan gibi biraz işte ilişki sınırlaması, yani sarılmalar kucaklaşmalar, falan o tip şeyler tabii olmuyor. Artık gittiğimiz yerde karşılaştığımız insanlarla çok yapay bir şekilde hoşgeldinleşiriz falan o şekilde. Maskeli bir yaşam girdi hayatımıza. Emperyalizm kapitalizmin bir dayatması olarak mı yoksa bu bir ara kuş gribi için salmış oldukları bir şeylerin bir sonucu gibi, o da böyle bir virüs saldılar ortaya. Ve bunun dayatması olarak yeni bir rant sistem girdi, yani yeni bir rant kapısı açıldı bazılarına. Bazılarının kapıları kapandı, maskeli yaşamla yeni bir şey başladı, yani durum başladı işte. Yani yeni bir hayat başladı bizler için ve herkes için. Yani tabii ki işten işe işten alınan insanlar gençler, mesela şu an ben üniversite civarında olduğum için öğrencilerle cıvıl cıvıldı burası da, şu an okullar açılmasına rağmen o meydana falan öğrenci kalabalıkları kafedeki kalabalıklar falan öyle cıvıl cıvıl bir ortam yok. Daha böyle sessiz, daha böyle içine dönük, daha az insanlı kafeler şeyler. Zaten sosyal mesafe kişisel mesafe adı altında mesafe koyuluyor her yere. Maskesiz gezenlere cezalar yazılıyor ama her yerde olduğu gibi burada da bu yasaklar çok fazla dinlenmeyebiliyor. Maalesef ölümler söylendiği gibi değil, kendi yakınlarımızdan tanıdıklarımızdan kaç kişi öldü, kaç kişi korona ile mücadele ediyor, İnsanlar mesela benim, Suriyelilerde bile eskisi gibi değil, kira vermekte çok zorlanıyorlar. Yani tabii ki artmıştır, yoksullaşma artmaz mı? Burası bir sanayii kenti, çalışan kesim var ama işini yapamayan kesim de var. Yani kesinlikle artmıştır. Yani kadınlar bu ülkede her ne kadar İslamiyet'in geleneklerine yani İslamiyet'in söylemlerine göre işte "Anaların ayağının altında cennet" falan deseler de, "Kadınlar çiçektir" falan böyle deseler de falan böyle aptal saptal laflar etseler de kadınların ikinci sınıf vatandaş gibi görülmeye çalışıldığı eksik etek zihniyetli kendi eksiklerini görmeyen gerizekalılar, eksik etek gözüyle kadınlara o gözle bakılan bir toplum içerisindeyiz. Ve işin en kötüsü nedir biliyor musunuz; kadınların bunu kabul etmeleri, kadınların buna ses çıkarmamaları. Yani eksikliklerini "Kadınla erkek bir olur mu, tabii ki kadın şöyle olmalı, daha alttan almalı, erkek böyle olmalı" diye kadınların bunu kabul etmeleri; en kötüsü de budur. Çünkü öyle

yetiştirilmişler, öyle empoze edilmişler. Ülkenin genelinde dediğim gibi kadın ikinci sınıf vatandaştır. Kadın şiddet görmelidir, yani etrafımda gözüme yüzüme baka baka İstanbul Sözleşmesi konusunda ahkam kesen yani “Bu sözleşmenin kesinlikle kaldırılması gereken bir sözleşmedir” diye savunan insanlarla mücadele ediyoruz. Geçen bir arkadaş toplantısında ben, bir yere misafir olarak gitmişim bir gerekçeyle. Ve oradaki biraz daha böyle üstte gördüğüm okuyup yazan sandığım bir insan, adam, bana tutmuş şey diyor yani “İstanbul Sözleşmesi’nin de kaldırılması gereklidir, kesinlikle bu sözleşme yanlışlıkla getirilmiştir. Bu sözleşme ile erkekler mağdur edilmiştir. İşte kadınların beyanının esas alınması, işte erkekler de bu konuda çok mağdur esas alınması yanlıştır, çünkü kadın çok yalan söyleyerek yalan beyanda bulunarak birçok erkeğin mağduriyetine neden olmuştur” gibi savunmalar getiriyor bana. Ben de tabii tersini söyledim yani istisnaların bu tip bir sözleşme ile genelleştirilemeyeceği, kadınların genel şiddet gördüklerinin yok sayılamayacağı, yani işte erkeklerde şiddet görüyor falan. Hatta işi öyle şeye götürdük ki, ikinci evliliklere kadının kocasını aldatmasına bilmem nesine falan kadar götürdü olayı. Ben de dedim artık yani “Şu çevrende” dedim “Bana bir sürü kocasını aldatan kadın örneği görüyorsun. Hanginiz eşinizi aldatmadınız?” dedim. Dedim “Sen de dahil olmak üzere birçok insan eşinin üzerine mutlaka farklı ilişkilere girmiştir, farklı insanlarla birliktelikler yaşamıştır. Ama erkek olduğunuz için size mübah, kadınlara günahtır” dedim. “Eğer” dedim “Beden herkes kendi bedeninin üzerinden böyle bir şey yapıyorsa, kadın da kadın bedeni üzerinden yapıyordur” dedim. “Varsa iki kadın, aldatıyor aldatmayı kendi kendine yapmıyor mu, yapıyor ya” dedim “Onun içinde bir erkek yapıyor yani bir erkekle birlikte yapıyor bu işi dedim. Erkeklerle karşı hiçbir şeyiniz yok; bunu yapan erkeği lanetlemiyorsunuz. Ama kadın kocasını aldattı diye o kadını lanetliyorsunuz yani” dedim. Ya ne bileyim aman işte böyle (gülüyor). Şu an kızımın biri KPSS'ye girdi, 6 Eylül'de sınavları oldu, hemşireydi dediğim gibi. Onun atanmasını istiyorum yani. Yani bu düzende bu dönemde bu sistemde bu ne kadar gerçekleşir ama. Onun iyi bir eş, iyi bir işle, yani “Şu an kendim için kendin için ne istiyorsunuz?” dersiniz vallahi hiçbir şey istemiyorum ya kendim için. Hani diyordu ya “Kendim için bir şey istiyorsam namerdim” diye. Vallahi benim şu an kendim için istediğim bir şey yok. Sadece ülke için artık şu beladan bir an önce kurtulmayı diliyorum yani. Yani şu 20 yıllık beladan bir an önce kurtulmak istiyorum ülkem adına, kendi adıma çocuklarım adına, gençlik adına, insanlık adına, Osman Kavala adına, Selahattin Demirtaş adına, yani gazeteciler adına, bir sürü adaletsizlikler adına, körlükler adına hani diyorlar ya ...ı var insanlar inanacak diye. Her şey adına, yaktığım ranza adına falan diyor ya. Her şey adına (gülüyor). Şu 20 yıllık beladan kurtulmak istiyoruz artık onu bekliyoruz. Onu hayal ediyorum en çok. Kızım için atanmasını iyi bir eş, iyi bir işi olmasını

hayal ediyorum. Yani haklarım emekliler olarak haklarımızın daha iyi bir halde yaşanmasını istiyorum. İnsanca yaşamak istiyoruz. Herkes gibi. Vallahi kadına şiddet arttı bir kere yani. Göstermelik yani o İstanbul Sözleşme ile falan birçok şeye imza attılar ama hani kepçeyi şöyle çay kaşığı ile verdiler, ama verdiklerini kaşık kaşık geri alma eğilimindeler. Kadınlara yani çok çocuk yapmak dayatıldı. Şiddet dayatıldı, erken evlilik dayatıldı içten içe, kadınların yani kendi zihniyetlerine göre kapatmayı çok şey yaptılar, yani önüne gelen “Kapan” diyor yani. Benim küçük kızım bile evlendi, evlendikten bir iki ay sonra baktım ki kızın kafası kapanmış. “Lan bu yırtık pantolonu niye giydin” diye benim pantolonumu yırtan kız gitmiş başını dürümcüklerle bürümüş. Yani çıldıracaktım ya. Ya o tekrar başını açana kadar var ya benim hayatım dram oldu resmen böyle. Her gün kötü şekilde yaşadım, yani kabuslu bir yaşam sürdürdüm. Neyse ki geri başı maşı açıldı şimdi rahat giyiyor rahat geziyor da. Rahatladım yani en azından. Yani sürekli kadına içe dönükleştirmeye çalışan bir şey oldu 20 yıllık süreç. Siz de biliyorsunuz kadın cinayetleri arttı. Kadın şiddeti arttı. Yani kadın açısından güzel şeyler yaşanmadı. Verdiklerini geri almaya çalışıyorlar. Bir şeyleri meşrulaştırmaya çalışıyorlar. Ya mesela benim kendi iş yerimde başını kapatan insanlar oldu. Sırf amirlerine şey olmak için hoş görünmek için. Eşim mesela eşi de istiyor işte maraşlı bir arkadaşım vardı. Kendi başı açtı ama eşi sırf müdürlerine iyi görünmek için adamın karısının kafasını kapatmaya çalıştı yani. Kadının başını kapattırdılar. Ya böyle baskıcı şey arttı. Mobbingler arttı psikolojik anlamda. Kadını bir cinsel meta aracı olarak hani tedirgin edip çalışmaktan uzaklaştırmaya çalışan bir tavır sergilediler. Sistematik bir şekilde cinsel sömürü, işte dinsel sömürü her türlü sömürüyü kadınlar üzerinde ve diğer insanların üzerinde gerçekleştirmeye çalışan bir zihniyetle yönetiliyoruz maalesef. Yani zorlu bir yaşam bizi bekliyor, ne diyeyim. Herkes için zorlu bir yaşam bekliyor. İşte geleceğe ilişkin şunlardan bir an önce kurtulmayı artık hedefimde tek hedefim de artık bu başımızdaki bela gitsin istiyorum ya. Kendimi bazen çok şey hissediyorum, eksik hissediyorum. Sürekli mesela istediğimiz gibi evimizin içinde istediğimiz gibi konuşamıyoruz, sürekli kendi ailemden kendi etrafındaki insanlardan ya azıcık bak dilini tut. “Benim bir çocuğum var atanmak üzere işte dilini tut şöyle şöyle oluyor. Twitter'da şunları bunları paylaşma şöyle böyle oluyor. Acık yazma acık çizme” bilmem ne, yani sürekli böyle üzerimizde böyle hani mahalle baskısı denen şey var ya. Öğretilmiş çaresizlik mi diyeyim, hani öyle bir şeyler var ya onlar yaşatılmaya çalışılıyor. Hani çevrede bu bu kez bir insan kötüye alışır mı ya alışmak istemiyorum, ben bunlara alışmak istemiyorum. Artık baskılara alışmak istemiyorum. Bu tip şeylerden dolayı hayatımdan taviz vermek istemiyorum. Kendimden taviz vermek istemiyorum. Yani ben unumu eleyip eleği duvara asmadım. Benim önümde, kendim 60 yaşın üzerindeyim 62 yaşındayım, 58 doğumluyum ama benim önümde ben yaşadığım

sürece kafam çalıştığı sürece beynim bana, hafızam bana eşlik ettiği sürece mücadelemi sürdürmem gerektiğini düşünüyorum. Ve bu konuda teslim olmayı düşünüyorum yani. Birileri bir şey için beni teslim alamamalı. Yaşam dikensiz gül bahçesi değil sonuçta. Eğer yaşıyorsak bahçemizde dikenler de olacak, güller de olacak yani. Güzel şeyler de kötü şeyler de yaşayacağız. Ama ben sonuçta tek şeyim hayatımı bir cümle ile özet geçecek olursam; pişmanlıklar yaşamadım. Yani şunu da niye yapmadım şunu da neden söylemedim şunu da niye yaşamadım diye pişmanlık yaşamadım. Keşkem pek olmadı yani keşke benim için kelimeler lügatında olmaması gereken bir kelime, sözcük. Yani keşkesiz bir yaşam yaşadım kendi adıma. Geride durmadım, o yönümle iyiyim. Yani engelli olarak kadın olarak, ya bir bankaya gittim, en azından bir banka da bana işte aptal saptal insanları şahit olarak ya para çekeceğim ya. Yatırmış olduğun bir paramı çekeceğim kardeşim. “E yanına birini bul şahit getir ondan sonra. Senin imzan geçerli değil. Yanında bir şahit olmalı sana şahitlik etmeli”. Ya dedim “ben avukat biriyim, kafam da çalışıyor aklımda bir sorunum yok. Yani ben niye paramı bir başkasının şahitliğinde çekeyim ya! Ya da benimle sözleşme yaparken başkasını neden şahit istiyorsunuz, ben bunu yapamayacak yetide miyim! Bana kötü bir şey imzalatacaksanız, siz kendinize bir şahit bulun ki bakın ben bu görme engelli bir insan buna şunu imzalattırırıyorum, imza attığım şeyi kendine okutur musunuz” diye. Yaptığınızdan emin değilseniz, kendi yanlış yapacağınızı düşünüyorsanız bana eksik para vereceğinizi düşünüyorsanız, siz kendinize şahit bulun şahidinizin yanında da sayın paranızı kardeşim. Benden niye şahit istiyorsun. Yani her şekilde bir şeyleri ben bir bankaya gittiğimde, bu işimi yapsınlar da gideyim kurtulayım ayağımdan gitmedim yani. Söylemem gerekeni herkese söyledim. O yönüyle keşkesiz, pişmanlıksız bir yaşamım var. Bu da beni mutlu ediyor. (Devamında bağlama çalıp türkü söylüyor)